

REFERAT Økonomiudvalget 2022-2025 d. 10-09-2025

Mødedato Onsdag d. 10. september 2025 kl. 08:30

Mødested Gæstekantine 1, Odense Rådhus, Flakhaven 2, 5000 Odense C

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Velfærdens Fundament - Seniorliv.....	4
Udvidelse af garanti til fysisk helhedsplan, Risingsparken afd. 61 Odense C.....	7
Principper og administrationsgrundlag for Grøn Pulje.....	10
Mere og bedre cykelparkering i bymidten.....	16
Bekæmpelse af børnefattigdom.....	21
Endelig vedtagelse af lokalplan nr. 2-1103 Erhvervsområde J.B. Winsløvs Vej og Kommuneplantil	26
Sprøjteophør på specifikke matrikler omfattet af boringsnære beskyttelsesområder.....	30
Lukket: Køb af areal.....	33
Lukket: Udvikling af areal.....	34
Lukket: Udbud af ejendom.....	35
Lukket: Overdragelse af ejendom.....	36
Lukket: Indgåelse af eksternt lejemål	37
Lukket: Ekspropriation til bionaturgasledning Fangel til Bellinge.....	38
Lukket: Køb af ejendom.....	39
B-sag: Årlig afrapportering af den lovbestemte udviklingsplan for Fremtidens Vollsmose.....	40
B-sag: Årlig afrapportering af den lovbestemte udviklingsplan for Solbakken mv.....	42
B-sag: Godkendelse af Økonomiudvalgets Budgetforslag 2026 og overslagsårene 2027-2029.....	44
D-sag: Praksis vedr. adgang til kommunale institutioner og embedsværkets bistand op til et valg (og	51

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-5-24

Sagsresumé

Godkendelse af dagsorden til Økonomiudvalgets møde den 10. september 2025.

Indstilling

Dagsordenen fremsendes til godkendelse.

Beslutning

I forbindelse med godkendelse af dagsordenen blev det besluttet, at punkt nr. 11 vedrørende udbud af ejendom tages af dagsordenen efter anmodning fra By- og Kulturforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen.

Økonomiudvalget godkender dagsordenen.

Rådmand Tommy Hummelrose deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Punkt 2: Velfærdens Fundament - Seniorliv

00.16.00-A00-2-21

Sagsresumé

Den 24. juni 2020 besluttede et samlet byråd at igangsætte projekt Velfærdens Fundament, en samlet investering i velfærdens fysiske rammer på 1,8 mia. kr. Denne sag drejer sig om udmøntning af første del af de 50,0 mio. kr. i Seniorlivssporet. Pengene er afsat til at gøre Odense til en endnu mere attraktiv seniorby.

Med denne sag udmøntes bevillinger for samlet 12,7 mio. kr. til tiltag i Seniorlivssporet til opgradering af Seniorhuset og til flere seniorboliger. Ligesom der reserveres 10,0 mio. kr. til nye ældreboliger i forbindelse med kommende nye plejehjem.

Effekt

En storby i vækst

Anlægsønsket understøtter den demografiske udvikling i byen, idet flere seniorboliger og ældreboliger samt opgradering af Seniorhuset betyder, at Odense Kommune er bedre rustet til flere i de ældre aldersgrupper i fremtiden.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender:

1. Der oprettes og frigives en anlægsbevilling "Velfærdens Fundament – Seniorliv – Seniorhuset" på 2,7 mio. kr. i 2025-2026 under By- og Kulturudvalget. Bevillingen finansieres af anlægsbevillingen "Velfærdens Fundament" under Økonomiudvalget.
2. Der flyttes 10,0 mio. kr. i 2026 fra anlægsbevillingen "Velfærdens Fundament" under økonomiudvalget til balanceforskydninger under By- og Kulturudvalget til grundkapitalindsat til flere almene seniorboliger.
3. Der reserveres 10,0 mio. kr. fra anlægsbevillingen Velfærdens Fundament, under Økonomiudvalget, til ældreboliger i forbindelse med nye plejehjem. Pengene udmøntes først senere i forbindelse med udmøntning af de nye plejehjem.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Maria Brumvig deltog ikke i mødet.

Ældre- og Handicapudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Roya Moore deltog ikke i mødet.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens, By- og Kulturudvalgets og Ældre- og Handicapudvalgets indstillinger.

Rådmand Tommy Hummelrose deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Med Budget 2021 besluttede Odense Byråd at investere 1,8 mia. kr. i velfærdens fysiske rammer frem mod 2030. Velfærdens Fundament skal sikre gode fysiske rammer for byens børn, unge og ældre borgere samt udvikling af byens lokalområder. Der er afsat 50 mio. kr. til gode rammer for det aktive seniorliv under Velfærdens Fundament.

Borgerinddragelse

I forbindelse med vedtagelsen af aftalen om Velfærdens Fundament blev det besluttet, at borgerne skulle involveres og have mulighed for at bidrage med input, som skal tages med i betragtning i anvendelsen af midlerne i Velfærdens Fundament. Af denne grund blev der i 2021 gennemført en inddragelsesproces over fire måneder. Data blev indsamlet igennem tre kanaler:

1. Spørgeskema
 - Spørgeskemaet blev sendt ud via Odense Kommunes borgerpanel, sociale medier, Ældre- og Handicapforvaltningens udekørende grupper og i ugeaviserne. Der var ca. 900 respondenter, og ud af dem, meldte 90 sig som seniorambassadører til de efterfølgende fokusgrupper.
2. 11 fokusgrupper
 - I alt deltog 90 seniorambassadører, som til sammen have snakket med 765 andre seniorer forud for fokusgrupperne.
3. Panelmøde med politisk deltagelse
 - Med deltagelse af 25 seniorambassadører.

Borgerinddragelsen viste, at seniorerne primært havde fokus på fire temaer:

- Fællesskaber og frivillighed
- Transport og tilgængelighed
- Natur og grønne områder
- Seniorboliger

Seniorhuset

Ét af ønskerne, der gik igen i inddragelsen var et ønske om at styrke Seniorhuset. Seniorhuset har også selv gjort opmærksom på ønsker til musik- og sanglokale, omklædning og cykelparkering. Derfor udmøntes med denne sag 2,7 mio. kr. til modernisering af Seniorhuset. Der laves overdækket cykelparkering til husets brugere ud til Langesøstien og bygges herre- og dameomklædning i fitnessområdet.

Et stort lokale, der p.t. bruges til opbevaring for dagplejen, ombygges til musikhus inkl. inventar samt akustikbeklædning af vægge og lofter og en lille scene til mindre koncerter. I den tilstødende bygning etableres der ekstra toiletter.

Flere seniorboliger

Befolkningsprognoserne viser, at der i fremtiden vil være flere ældre og seniorer i Odense Kommune. Derfor lægges der med denne sag op til at udvide kapaciteten af boliger til målgruppen. Inddragelsen viste dertil, at der er stor efterspørgsel på seniorboliger, og især seniorboliger, der er til at betale. Hvis seniorboliger opføres som almene boliger, er der loft over huslejen. Med denne sag foreslås det at udmønte 10,0 mio. kr. til grundkapitalindsat til nye almene seniorboliger. 10,0 mio.kr. i grundkapital forventes at svare til ca. 76 nye seniorboliger. Beløbet er et supplement til det beløb, der i forvejen er afsat under By- og Kulturudvalget til grundkapital til nye almene boliger.

Indhold i seniorboliger

Inddragelsen viste desuden, hvilke ønsker og krav seniorerne i Odense havde til deres boliger. På den baggrund er der her samlet de vigtigste generelle pejlemærker, som de nye seniorboliger bør opføres efter:

- Nærhed til indkøbsmuligheder
- Nærhed til natur
- Ét plan
- Infrastruktur: Nærhed til offentlig transport og gode parkeringsmuligheder
- Tilgængelighed i form af fx brede døre, store badeværelser og store soveværelser mv.

Derudover viste inddragelsen, at der er forskellige segmenter af seniorer, der har vidt forskellige ønsker til seniorboliger. De data kan bruges til at målrette seniorboligerne efter. I bilaget til sagen er seniorernes ønsker til seniorboliger yderligere beskrevet, og dertil inddelt i forskellige segmenter af krav og ønsker, der kan anvendes, når der opføres nye seniorboliger.

Flere ældreboliger

Der er ønsker om at fremtidige ældreboliger kan opføres i sammenhæng med plejehjem, da det giver tryghed for beboerne, og mulighed for at blive længere i boligen. I et andet spor af Velfærdens Fundament, De ældste odenseanere, skal der opføres nye plejehjem. Med denne sag tilkendegiver byrådet, at op til 10,0 mio. kr. fra Seniorlivssporet reserveres til nye ældreboliger i forbindelse med opførsel af nye plejehjem.

Midlerne reserveres på bevillingen nu, og udmøntes, når der er klarhed over, hvor de nye plejehjem skal placeres.

Når der på sigt opføres nye ældreboliger med kommunal anvisning, påtager kommunen, her Ældre- og Handicapudvalget, sig en forpligtelse til at dække eventuel tomgangsleje i ældreboligerne.

Økonomi

Med denne sag oprettes og frigives en anlægsbevilling til modernisering af Seniorhuset på 2,7 mio. kr. under By- og Kulturudvalget. Bevillingen finansieres af Velfærdens Fundament under Økonomiudvalget.

Derudover flyttes 10,0 mio. kr. til grundkapital for nye almene seniorboliger til By- og Kulturudvalget, også finansieret af Velfærdens Fundament under Økonomiudvalget.

Med sagen reserveres ydermere 10,0 mio. kr. af rådighedsbeløbet under Økonomiudvalget, til nye ældreboliger i forbindelse med kommende nye plejehjem.

Afledt drift af tiltag i Seniorhuset udgør 368.458 kr. og finansieres fra den afsatte ramme til afledt drift af Velfærdens Fundament.

Tabel der viser periodisering af midler.

	Udvalg	Styrings- område	2025	2026	I alt
Ny bevilling: VF – Seniorliv – Seniorhuset	BKU	Anlæg	1.000.000	1.700.000	2.700.000
Ny post under balanceforskydninger BKU - Seniorboliger	BKU	Balance- forskydninger		10.000.000	10.000.000
Finansiering fra "Velfærdens Fundament"	ØKU	Anlæg	-1.000.000	-11.700.000	-12.700.000
I alt			0	0	0

Denne sag har ingen konsekvenser for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Ældre raadets høringssvar - Velfærdens Fundament Seniorliv

VF - Seniorliv - Segmentering

Punkt 3: Udvidelse af garanti til fysisk helhedsplan, Risingsparken afd. 61 Odense C

03.02.00-P20-7-19

Sagsresumé

Denne sag handler om forhøjelse af anskaffelsessummen og forøgelse af den tidligere meddelt kommunal garanti for en fysisk helhedsplan i Risingsparken, Odense C.

Byrådet bevilligede på mødet den 23. februar 2022 en kommunal garanti på op til 94,0 mio. kr., samt kapitaltilførsel på 0,2 mio. kr., som afholdes inden for By- og Kulturudvalgets egen driftsramme.

Efter udbud og forhandlinger er det konstateret, at projektets omkostninger overstiger den oprindelige budgetramme som følge af generelle prisstigninger i byggeriet. Fyns Almennyttige Boligselskab anmoder derfor om en forhøjelse af den kommunale garanti fra 94,0 mio. kr. til 101,0 mio. kr.

Den samlede økonomiske ramme for helhedsplanen udgør nu 197,6 mio. kr., heraf 191,3 mio. kr. til anlæg og 6,3 mio. kr. til supplerende infrastruktur. Kommunen skal forsat stille garanti for realkreditlånet og bidrage med 0,2 mio. kr. i kapitaltilførsel.

Garantien forventes fortsat at blive op til 100 % på de støttede lån, svarende til 78,0 mio. kr. Heraf giver Landsbyggefonden sikkerhed for halvdelen af et eventuelt tab for garantiforpligtigelsen (også kaldet regaranti), og en forventet garanti på ca. 31 % på de ustøttede lån, svarende til ca. 23,0 mio. kr.

Udvidelsen af garantien medfører ingen ændring i huslejen, og der er ikke behov for yderligere kapitaltilførsel fra kommunen.

Hvis udvidelsen af garantiforhøjelsen ikke bliver vedtaget, kan den fysiske helhedsplan ikke gennemføres.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender indstillingspunkt 1. Under forudsætning af byrådets godkendelse af indstillingspunkt 1 indstiller **By- og Kulturforvaltningen**, at udvalget godkender indstillingspunkt 2.

1. Kommunal garanti for realkreditlån ud over 60 % af ejendommen værdi, svarende til 101,0 mio. kr.
2. Helhedsplanen samlede anlægsramme ramme reguleres op til 191,3 mio. kr. mod tidligere 157,0 mio. kr.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingspunkt 1 og godkender indstillingspunkt 2.

Udvalgsmedlem Søren Freiesleben stemmer imod indstillingen, da den fysiske helhedsplan er en konsekvens af diskriminerende lovgivning.

Udvalgsmedlem Maria Brumvig deltog ikke i mødet.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Udvalgsmedlem Reza Javid stemmer imod indstillingen, da den fysiske helhedsplan er en konsekvens af diskriminerende lovgivning.

Rådmand Tommy Hummelmoser deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Byrådet har vedtaget den fysiske helhedsplan for Fyns Almennyttige Boligselskab afd. 61, som er en del af boligområdet Solbakken. Boligområdet er på regeringens liste over omdannelsesområder, der kræver at andelen af almene familieboliger nedbringes til maksimalt 40 % i 2030.

Udviklingsplanen blev udarbejdet i foråret 2021 og godkendt af de tre boligorganisationers repræsentantskaber Fyns Almennyttige Boligselskab, Civica, Odense Boligselskab, Odense Kommunes byråd og af Indenrigs- og Boligministeriet.

Ændringer i udviklingsplanen blev godkendt af repræsentantskabet den 27. maj 2021.

Afdelingen består af 147 lejemål fordelt i treetagers blokke, opført i 1954, beliggende på adressen Risingsvej 27-37 og Glentevej 47-87.

Byrådet bevilligede på mødet den 23. februar 2022 en kommunal garanti på op til 94,0 mio. kr. samt kapitaltilførsel på 0,2 mio. kr., som afholdes inden for By- og Kulturudvalgets egen driftsramme.

Helhedsplanen var til afstemning på et ekstraordinært afdelingsmøde den 27. juni 2019, hvor der blev opnået flertal til helhedsplanens godkendelse. Her stemte 46 for, 18 imod og 0 stemmer ugyldige.

Fyns Almennyttige Boligselskab anmoder om at få hævet den kommunale garanti fra 94,0 mio. kr. til 101,0 mio. kr.

Byggeriet forventes igangsat primo 2026 og færdiggjort medio 2028.

Økonomi

Helhedsplanens samlede anlægsramme udgør efter indhentning af tilbud og forhandling med tilbudsgivere 191,3 mio. kr. mod tidligere 157,0 mio. kr.

I forbindelse med forhandlingsrunder med tilbudsgiverne er der opnået væsentlige reduktioner i byggeomkostninger, uden at dette har skabt forringet værdi eller kvalitet for byggeriet. Yderligere besparelser vurderes at ville have negativ effekt på byggeriets kvalitet, levetid, samt grad af bæredygtighed.

Husleje

I fysiske helhedsplaner fastsætter Landsbyggefonden, hvor høj huslejen skal være efter renoveringen. Husleje fastholdes med gennemsnitlig 776 kr. pr. m² udregnet i 2019, svarende til 947 kr. pr. m² i 2025. Udvidelsen af garantien medfører ingen ændring i huslejen.

Kapitaltilførsel

Landsbyggefonden kræver en kapitaltilførsel til afdelingen på 1,0 mio. kr. Odense Kommune, boligorganisationen, realkreditinstituttet bidrager hver med 1/5, og Landsbyggefonden bidrager med 2/5. Odense kommunes bidrag udgør således 0,2 mio. kr. Dette beløb hæves ikke.

Garanti for realkreditlån

Helhedsplanen forventes herefter at koste 197,6 mio. kr., heraf 191,3 mio. kr. til anlæg og 6,3 mio. kr. til supplerende infrastruktur. Infrastrukturmidlerne er bevilliget af Landsbyggefonden og godkendt af By- og Kulturudvalget på udvalgsrådet den 18. februar 2020.

Opsparing i afdelingen, brug af egen trækningsret i Landsbyggefonden, fællespuljetilskud, tilskud fra dispositionsfonden, reguleringskontoen samt kapitaltilførsel på i alt 38,4 mio. kr. fratrækkes.

Optagelse af realkreditlån udgør herefter i alt 152,9 mio. kr. fordelt på støttede lån på 78,0 mio. kr., der støttes af Landsbyggefonden og uanstøttede lån svarende til 74,9 mio. kr.

Det er en betingelse for helhedsplanen, at kommunen stiller garanti for realkreditlånet, der overstiger 60 % af ejendomsværdien. Garantien er beregnet af Nykredit og udgør 100 % for de støttede lån, og 31 % for de uanstøttede

arbejder, svarende til ca. 23,0 mio. kr.

Den samlede gæld i afdelingen efter renovering vil blive op til 153,0 mio. kr. svarende til ca. 18.630 kr. pr. m². Der er ingen eksisterende gæld i afdelingen.

Garantien påvirker ikke kommunens låneramme, men en godkendelse indebærer, at kommunen påtager sig en økonomisk risiko.

Hvis udvidelsen af garantiforhøjelsen ikke bliver vedtaget, kan den fysiske helhedsplan ikke gennemføres.

Punkt 4: Principper og administrationsgrundlag for Grøn Pulje

01.00.00-G01-9-25

Sagsresumé

Denne sag handler om, hvordan Odense Kommune fremover skal forvalte og tildele midler fra Grøn Pulje til lokale formål i områder påvirket af vedvarende energianlæg. Puljen er lovpligtig og finansieres af bidrag fra energianlæg ved nettilslutning. Med fire solenergianlæg forventes puljen at udgøre ca. 28,6 mio. kr., som skal støtte lokale initiativer.

Lovgivningen giver kommunen brede rammer for tildeling, men midlerne skal primært gavne lokale foreninger og grupper. Ubrugte midler overgår til staten efter fem år, hvilket kræver strategisk forvaltning. Støtte fra Grøn Pulje er ofte afgørende for lokal opbakning til VE-projekter, og en klar model for tildeling kan fremme den grønne omstilling.

Odense Kommune har endnu ikke et formel forvaltningsgrundlag for Grøn Pulje. By- og Kulturforvaltningen og Klima- og Miljøforvaltningen anbefaler at etablere et administrationsgrundlag baseret på tre principper: støtte til lokale formål med værdi, tildeling til nærområder, og projekter med stærk lokal forankring. Der foreslås også afsat midler til en personaleressource, der kan hjælpe lokale aktører fra idé til realisering.

By- og Kulturforvaltningen forestår i forbindelse med udvikling og planlægningen af vedvarende energianlæg dialogen med dels udviklere og dels med lokalsamfundet og organisationer om den bedst mulige lokal tilpasning af projekterne. Klima- og Miljøforvaltningen forestår dialog med udviklerne omkring miljøvurdering og -tilladelse omkring projekterne.

Effekt

En storby med blandede og velfungerende bydele

Tildeling af økonomiske midler fra Grøn Pulje kan bidrage til at realisere borgernære initiativer og ønsker, der kan løfte og styrke livet i de enkelte lokalområder. Midlerne kan derfor gøres til et aktiv, der fastholder lokal identitet og livskvalitet i mindre lokalområder.

En storby i vækst

Tildeling af økonomiske midler fra Grøn Pulje kan understøtte lokalområdernes positive udvikling og vækst gennem initiativer, aktiviteter og faciliteter, der fremmer bosætning i mindre befolkede områder udenfor byen.

Byudvikling med kvalitet

Tildeling af økonomiske midler fra Grøn Pulje kan bidrage til kvalitet i den lokale udvikling gennem tilførsel af midler, som det enkelte lokalområde ellers svært ville kunne rejse til områdets udvikling.

En klima- og miljøvenlig storby

Gennem princippet om primært at støtte lokale initiativer i de områder, der umiddelbart vil blive berørt af etableringen af vedvarende energianlæg, bidrager Odense Kommune til en grøn omstilling, som har en større lokal bæredygtighed og positiv forankring.

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen og **Klima- og Miljøforvaltningen** indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender indstillingspunkt 1 og 2. Under forudsætning af byrådets godkendelse indstiller **By- og Kulturforvaltningen**, at **By- og Kulturudvalget** godkender indstillingspunkt 3:

1. Grøn Pulje forankres i By- og Kulturvalget.
2. By- og Kulturforvaltningen udarbejder et formelt administrationsgrundlag for Grøn Pulje, der følger de i sagen anbefalede principper.
3. By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at der allokeres 0,8 mio. kr. fordelt med 0,3 mio. kr. i 2025 og 0,5 mio.kr. i 2026 til en tidsbegrænset projektansættelse til at dække den i sagen nævnte interessevaretagelse.

By- og Kulturudvalget

By- og Kulturforvaltningen oplyste supplerende inden behandlingen af sagen, at de i sagen angivne lokalområder har ytret ønske om støtte fra kommunen i forhold til udvikling af projekter, ansøgninger og koordinering med andre støttemuligheder.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingspunkt 1 og 2.

Udvalgsmedlem Araz Khan stiller følgende ændringsforslag til indstillingspunkt 3:

Jeg ønsker at stille et ændringsforslag til punkt 3 i denne sag. Enten ved helt at fjerne punkt 3. Eller alternativt skal Borgmesterforvaltningen/By-og kultur indenfor egen ramme igennem deres efter solide erfaring, indarbejde borgerinddragelse. Jeg mener ikke at administrationsomkostninger ved projektansættelse er nødvendigt, især fordi foreninger og lokalområder i forvejen er yderst dygtige til at komme med gode tiltag. Pengene skal gøre mest gavn direkte hos borgerne.

Rådmand Søren Windell og udvalgsmedlemmerne Niclas Turan Kandemir, Claus Skjoldborg Larsen, Nicolai Busch Bæhrenz og Søren Freiesleben stemmer imod ændringsforslaget.

Udvalgsmedlem Araz Khan stemmer for.

Ændringsforslaget falder hermed.

Der stemmes om indstillingspunkt 3:

Rådmand Søren Windell og udvalgsmedlemmerne Niclas Turan Kandemir, Claus Skjoldborg Larsen, Nicolai Busch Bæhrenz og Søren Freiesleben stemmer for indstillingspunkt 3.

Udvalgsmedlem Araz Khan stemmer mod med følgende stemmeforklaring:

Pengene skal direkte ud til lokalområdet. LA vurderer at administrationen skal klares indenfor kommunens eksisterende rammer, indenfor administrationen.

Konklusion: By- og Kulturudvalget godkender indstillingspunkt 3

Udvalgsmedlem Maria Brumvig deltog ikke i mødet.

Klima- og Miljøudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Mark Grossmann deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets og Klima- og Miljøudvalgets indstillinger.

Rådmand Tommy Hummelose deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Baggrund

Etablering af store vedvarende energianlæg som solcelleparker og vindmøller kan påvirke de nærliggende lokalområder betydeligt. Både energiselskaber og myndigheder anerkender denne påvirkning og de lokale forventninger om kompensation - både til enkeltpersoner og til hele lokalsamfundet. Derfor indeholder lov om fremme af vedvarende energi (VE-loven) bestemmelser om individuel kompensation til naboer og lodsejere, som bliver direkte berørt. Disse kompensationer administreres af staten. Når det gælder kollektiv kompensation til lokalområderne, er reglerne blevet skærpet, og ansvaret ligger nu hos kommunerne gennem forvaltningen af Grøn Pulje.

I forbindelse med udvikling og planlægning for vedvarende energianlæg har Klima- og Miljøforvaltningen en tæt dialog med projektudvikler omkring miljøkonsekvensvurderingen af det konkrete VE-projekt og er myndighed for udstedelsen af

tilladelser i henhold til miljølovgivningen til realisering af det konkrete projekt. By- og Kulturforvaltningen har en tæt dialog med såvel projektudvikler som med lokale borgere og organisationer omkring udformning og afgrænsning af det konkrete projekt og tilvejebringer det nødvendige plangrundlag for projektet i form af et kommuneplantillæg og en lokalplan med de respektive miljøvurderinger af planen. I kraft af By- og Kulturforvaltningens tætte dialog med alle parter i projekterne vurderes det i begge forvaltninger relevant, at forvaltning af Grøn Pulje forankres i By- og Kulturforvaltningen.

Samtaler om kollektiv økonomisk kompensation i forbindelse med VE-anlæg er blevet en vigtig del af den tidlige dialog med borgerne i planlægningsfasen. Denne tidlige dialog er også et centralt element i kommunens sektorplan for vedvarende energi. Her er målet, at midler fra Grøn Pulje ikke kun skal fungere som kompensation, men også bidrage til at skabe lokal merværdi i de berørte områder.

By- og Kulturforvaltningen har allerede taget initiativ til en opsøgende dialog med borgerne i Allesø og Brændekilde i forbindelse med nye solenergi projekter. I den forbindelse oplever forvaltningen stor interesse for, hvilke muligheder Grøn Pulje kan åbne. Odense Kommune har dog endnu ikke fastlagt retningslinjer for, hvordan midlerne skal fordeles, eller hvilke kriterier der skal gælde. Derfor kan By- og Kulturforvaltningen på nuværende tidspunkt ikke føre en konkret dialog om anvendelsen af midlerne, da det stadig er uklart, i hvilket omfang de kan bruges til lokale initiativer.

By- og Kulturforvaltningen vurderer sammen med Klima- og Miljøforvaltningen, at der er et presserende behov for at vedtage overordnede principper for tildeling af midler fra Grøn Pulje i henhold til VE-lovens bestemmelser. Det vil gøre det muligt at føre en konstruktiv dialog med lokalområderne om realisering af vedvarende energiprojekter.

Lovgrundlag

VE-loven fastsætter, at opstillere af vedvarende energianlæg som solcelleparker og vindmøller skal indbetale et beløb til en Grøn Pulje, som administreres af den kommune, hvor anlægget opstilles. Formålet med puljen er at give kommunen mulighed for at støtte lokale eller almennyttige formål som kompensation for de gener, som energianlæggene kan medføre for nærområdet. Loven angiver ikke præcist, hvordan de berørte lokalområder skal afgrænses. I 2024 blev VE-loven ændret, så den lovpligtige indbetaling til Grøn Pulje fra solenergianlæg steg fra 40.000 kr. til 125.000 kr. pr. tilsluttet MW. Samtidig blev det besluttet, at disse indbetalinger skulle erstatte de tidligere frivillige kollektive kompensationer fra opstillere til lokalsamfund. Målet med ændringen var at skabe mere ensartede og gennemsigtige kompensationsforhold for lokalområderne.

Loven og den tilhørende bekendtgørelse giver kommunerne pligt til at fastsætte egne kriterier for, hvem der kan søge midler fra Grøn Pulje, og hvilke formål der kan støttes. Det kan være foreninger, grupper eller enkeltpersoner i kommunen. Kommunalbestyrelsen skal i henhold til VE-loven vedtage retningslinjer for ansøgningsproceduren, herunder oplysninger om puljens størrelse, ansøgningsfrister, krav til ansøgningens indhold og prioritering af projekter. Kommunen skal herefter invitere relevante aktører til at søge midler. På baggrund af ansøgningerne træffer kommunen beslutning om, hvilke projekter der får støtte.

Kommunen må bruge op til 8 % af de indbetalte midler til administration af puljen, herunder til at håndtere ansøgninger og udbetalinger. Hvis kommunen ikke har anvendt midlerne senest fem år efter indbetalingen, skal de overføres til staten, medmindre beløbet er under 10.000 kr. For at sikre gennemsigtighed, skal kommunen offentliggøre oplysninger om tildelte tilskud. Såfremt midlerne vedrørende det enkelte projekt ikke fordeles senest fem år efter indbetaling, tilfalder midlerne statskassen.

Forvaltningerne vurderer, at der bør udarbejdes og vedtages et formelt administrationsgrundlag for Grøn Pulje, så kommunen kan leve op til lovens krav og sikre en klar og retfærdig fordeling af midlerne.

Grøn pulje for aktuelle projekter

Der er allerede etableret to solenergianlæg i Odense Kommune. Der er modtaget indbetalinger til Grøn Pulje vedrørende disse anlæg, men midlerne er ikke disponeret.

Samtidig er planprocessen indledt for to yderligere solenergianlæg.

Med de lovbestemte indbetalinger til Grøn Pulje på 125.000 kr. pr. tilsluttet MW, kan Grøn Pulje for de aktuelle solenergi projekter i Odense Kommune nå op på et samlet beløb på ca. 28,6 mio. kr. De enkelte projekters andel af Grøn Pulje fordeles sig således:

Tabel over projekternes størrelser og andele i Grøn Pulje

Solenergiprojekt	Anlæggets effekt	Indbetaling til Grøn Pulje
Fraugde	Tilsluttet effekt på 60 MW	7,5 mio. kr.
Højby	Tilsluttet effekt på 25 MW	1 mio. kr.*
Brændekilde	Forventet tilsluttet effekt 56 MW	7 mio. kr.
Allesø	Forventet tilsluttet effekt på 105 MW	13,1 mio. kr.

** Beløbets relativt lille størrelse er betinget af, at anlægget er tilsluttet før ændring af lovgivningen 1. juli 2024. Tilslutningen af anlægget før 1. juli 2024 betyder samtidig, at bidraget til Grøn Pulje skal uddeles inden tre år fra indbetalingen. (1. juli 2026).*

Det skal understreges, at midlerne kun vil komme til udbetaling, hvis projekterne realiseres fuldt. De angivne beløb forventes at være de maksimale bidrag.

Eventuelle senere VE-anlæg vil være omfattet af de samme krav om udviklers lovpligtige indbetaling af midler til Grøn Pulje. Dette gælder eksempelvis ved udskiftning af eksisterende vindmøller, hvor den pligtige indbetaling vil udgøre 313.000 kr. pr. tilsluttet MW.

Principper for et administrationsgrundlag for Grøn Pulje i Odense Kommune

Grøn Pulje er i øjeblikket ikke politisk eller administrativt forankret i Odense Kommune. For at leve op til kravene i VE-loven og bekendtgørelsen om Grøn Pulje vurderer forvaltningerne, at opgaven bør forankres formelt i de relevante politiske udvalg og i forvaltningerne gennem udarbejdelsen af et administrationsgrundlag. I dag nævnes Grøn Pulje i kommunens sektorplan for vedvarende energi som et element i arbejdet med lokal opbakning til energianlæg, men planen indeholder ikke konkrete retningslinjer for, hvordan puljen skal forvaltes. Flere kommuner har valgt at placere ansvaret i det udvalg, der arbejder med planlægning af vedvarende energi, da det typisk er her, dialogen med både udviklere og borgere foregår. Forvaltningerne anbefaler, at opgaven i Odense Kommune forankres i By- og Kulturudvalget, da det vil sikre tæt kontakt til både projekternes realisering og til andre lokale initiativer, herunder på kulturområdet. De administrative opgaver foreslås placeret i By- og Kulturforvaltningen, som i forvejen varetager dialogen med opstillere, koordinerer med myndigheder og inddrager borgere i planprocessen.

Forvaltningerne anbefaler et forslag til administrationsgrundlag for Grøn Pulje, der bygger på følgende tre principper:

Princip 1: Prioritering af midler til lokale formål

Lovgivningen fastsætter ikke entydigt, at midler fra Grøn Pulje skal anvendes til lokale formål, eller i hvilket omfang de kan tildeles generelle initiativer i kommunen. Det er imidlertid lovens intention, at midlerne fra Grøn Pulje primært skal tildeles tiltag hos de nærmestboende borgere til et vedvarende energianlæg. Herefter kan midler tildeles andre tiltag i kommunen.

Det er By- og Kulturforvaltningens og Klima- og Miljøforvaltningens erfaring, at der er en forventning i de nærmeste lokalområder og blandt udviklerne om, at midlerne primært skal tildeles nære lokale formål. Det er forvaltningernes vurdering, at en tildeling af midler til helt lokale formål, dels kan øge den lokale accept af vedvarende energianlæg og dels kan bidrage til en positiv udvikling i de berørte lokalområder. Flere projekter i andre kommuner viser, at der kan opnås betydelige merværdier ved at støtte tiltag i de nærmeste lokalområder - eventuelt i tilknytning til parallelle indsatser i området.

Det er på baggrund af dette By- og Kulturforvaltningens og Klima- og Miljøforvaltningens anbefaling, at kommunens administrationsgrundlag bør tage udgangspunkt i følgende fordeling:

- Op til 80 % af midlerne i Grøn Pulje prioriteres til lokale tiltag i de berørte lokalområder.
- Mindst 12 % af midlerne kan tildeles øvrige tiltag i kommunen, der understøtter de vedtagne formål.

- 8 % af midlerne allokere til administrative formål og til projektvejledning, som beskrevet nedenfor.

Princip 2: Afgrænsning af lokalområdet og ansøgningsberettigede

Lovgivningen fastsætter ikke entydigt, hvordan det berørte lokalområde i forbindelse med etablering af et vedvarende energianlæg skal afgrænses. Afgrænsningen af lokalområdet er relevant i forhold til dels den tidlige inddragelse af borgerne i processen samt i forhold til, hvilke områder man ønsker at prioritere tildeling af midler fra Grøn Pulje i.

Erfaringer fra andre tilsvarende projekter viser, at det varierer fra projekt til projekt, hvad der betragtes som det relevante lokalområde. Herunder kan der være lokale dynamikker eller historiske tilhørsforhold, der gør sig gældende, og som går på tværs af administrative inddelinger. Det vurderes derfor som væsentligt, at der kan ske en tilpasset afgrænsning af det berørte lokalområde, der kan bidrage til en lokal accept og et positivt lokalt engagement.

Det er på denne baggrund By- og Kulturforvaltningens og Klima- og Miljøforvaltningens anbefaling, at kommunens administrationsgrundlag bør tage udgangspunkt i følgende princip for, hvilke projekter der kan støttes:

- Tildeling af midler skal som udgangspunkt gå til de berørte eller nærmest beliggende bydele ved det enkelte VE-projekt. Afgrænsningen af det berørte lokalområde fastlægges videre i forbindelse med indledning af planprocessen efter dialog med lokalsamfundene.

Princip 3: Afgrænsning af formål

Lovgivningen fastsætter en række overordnede formål, som kommunen kan prioritere at støtte ved tildeling af midler fra Grøn Pulje. Loven tager udgangspunkt i, at de støttede projekter er lokalt ejede og realiseres og drives af lokale kræfter. Erfaringer fra tilsvarende projekter viser, at det vil være meget individuelt, hvilke projekter der er mulige og interessante for det enkelte lokalområde. Det er forvaltningernes vurdering, at der kan opnås betydelige synergieffekter og egentlige mérværdier, hvis midlerne tildeles kollektive projekter, der kan understøtte andre lokale tiltag i det enkelte område.

Det er forvaltningernes anbefaling, at administrationsgrundlaget bør tage udgangspunkt i, at tildeling af midler prioriteres til kollektive formål med en bred og klar lokal forankring, som giver størst mulig lokal mérværdi.

Formålene kan eksempelvis omfatte:

- Renovering/udbygning af lokale samlingssteder eller faciliteter til foreningsformål.
- Udbygning af infrastruktur til cykler og gående, der understøtter lokalt byliv eller forbindelser til andre bydele.
- Bistand til etablering af lokale energifællesskaber til forsyning.
- Etablering af rådgivning om energirenovering.
- Øvrige områdefornyelsesprojekter.
- Etablering af lokale, rekreative naturområder.

Bistand til lokale projekter

Forvaltningerne anbefaler desuden, at kommunen i en periode på to til tre år ansætter en projektmedarbejder, som kan støtte lokale grupper med udvikling af projekter, ansøgninger og koordinering med andre støttemuligheder. Dette skal sikre, at de lokale initiativer får den nødvendige hjælp til at realisere projekter, der kan skabe værdi i de berørte områder. Lovgivningen giver mulighed for, at 8 % af midlerne i Grøn Pulje kan anvendes til administration. Forvaltningerne anbefaler på dette grundlag, at Odense Kommune i en to- til tre-årig periode ansætter en projektmedarbejder, der kan forestå dialogen og udviklingsarbejdet sammen med lokale grupper. Det er forvaltningernes vurdering, at denne funktion med fordel vil kunne etableres i By- og Kulturforvaltningen, hvor man har erfaring med udvikling og realisering af borgernære projekter, og som forestår hovedparten af dialogen med lokalområdet og med udviklerne af solenergiprojekterne.

En tidsbegrænset stilling som aktivt opsøgende facilitator, der kan bidrage til at udvikle, fremme og realisere lokale projekter i tilknytning til de aktuelle VE-projekter, vil allerede nu forudsætte en samlet kommunal bevilling på 0,8 mio. kr. indtil udgangen af 2026

Økonomi

By- og Kulturforvaltningen vurderer i samarbejde med Klima- og Miljøforvaltningen, at der er et behov for allokering af dedikerede personaleressourcer til at forestå den igangværende dialog med lokale borgere og grupper om projektudvikling omkring støtte til lokale formål fra Grøn Pulje. By- og Kulturforvaltningen ønsker at knytte en medarbejder til opgaven i en tidsbegrænset projektansættelse i 2025 og 2026.

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at der til finansiering af en tidsbegrænset projektstilling i 2025 og 2026 frigives i alt 0,8 mio. kr. fra allerede indbetalte midler til Grøn Pulje. Dette svarer til ca. 9% af det allerede indbetalte beløb til Grøn Pulje.

Forudsat fornøden bevilling vil By- og Kulturforvaltningen senere indstille, at der til fortsat finansiering af en tidsbegrænset projektstilling i 2027 og 2028 frigives 0,8 mio. kr. fra forventet indbetalte midler til Grøn Pulje. Dette svarer til ca. 3% af det forventede indbetalte beløb til Grøn Pulje efter realisering af projekterne i Brændekilde og Allesø.

Punkt 5: Mere og bedre cykelparkering i bymidten

05.04.00-G01-16-23

Sagsresumé

Denne sag handler om at forbedre cykelparkeringen i Odense bymidte for at understøtte grøn mobilitet og gøre det lettere at vælge cyklen som transportmiddel.

Odense Byråd har med den grønne mobilitetsplan en ambition om flere cyklister og gående i bymidten. Forvaltningen vurderer, at der er behov for op mod 50 % flere cykelparkeringspladser, svarende til ca. 1.000 cykelparkeringspladser. Det gælder både almindelige cykelstativer og aflåste faciliteter, som gør det muligt parkere sin cykel sikkert, uden bekymring for tyveri.

Samtidig skal cyklerne parkeres hensigtsmæssigt, så de ikke spærrer for fx fodgængere eller forhindrer udeservering. I dag er der for få stativer, og det skaber flere steder gener i bybilledet.

By- og Kulturudvalget og Klima- og Miljøudvalget skal tage stilling til første etape af projektet. Klima- og Miljøudvalget har ansvar for den overordnede planlægning af mobilitet i Odense, imens By- og Kulturudvalget har ansvar for trafiksikkerhed, offentlige veje samt kommunens bygge- og anlægsopgaver.

Før anlægsarbejdet kan sættes i gang, skal der flyttes midler fra Klima- og Miljøudvalget til By- og Kulturudvalget. Sagen forelægges derfor også byrådet, som har kompetencen til at flytte midler mellem udvalgene.

Effekt

En klima- og miljøvenlig storby

Mere cykelparkering i Odense skal understøtte, at Odense er en grøn storby med plads til mange cyklister. Gode rammer for cykelparkering skal bidrage til at flere vælger at cykle og dermed gøre Odense mere klima- og miljøvenlig.

En storby i vækst

Mere cykelparkering i Odense skal understøtte ambitionerne om en storby i vækst ved at give plads i gaden til mange besøgende og derigennem også bidrage til at skabe en mere levende og grøn bymidte.

Et sundere Odense

Ved at etablere mere cykelparkering, herunder også aflåst cykelparkering forbedres mulighederne for at placere fx en dyr elcykel sikkert. Det skal fremme cyklisme og dermed aktiv transport, hvilket bidrager til fysisk aktivitet til fordel for sundheden hos den enkelte.

Indstilling

Klima- og Miljøforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender indstillingspunkt 1.

Under forudsætning af at byrådet godkender indstillingspunkt 1, indstiller **Klima- og Miljøforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen** herudover til respektive udvalg, at udvalgene godkender indstillingspunkt 2. Endvidere indstiller **Klima- og Miljøforvaltningen**, at **Klima- og Miljøudvalget** godkender indstillingspunkt 3. Hertil indstiller **By- og Kulturforvaltningen** til, at **By- og Kulturudvalget** godkender indstillingspunkt 4.

1. Der flyttes 3,0 mio. kr. i 2025 fra pulje til kommende åbningstræk, anlægsbevillingen "Grøn mobilitetsplan KMF" under Klima- og Miljøudvalget til anlægsbevillingen "Grøn mobilitetsplan BKF" under By- og Kulturudvalget i 2025 til Flere og mere cykelparkeringsmuligheder i bymidten. Midlerne frigives og stilles til rådighed for By- og Kulturudvalget.
2. Forvaltningerne går i gang med første etape af projektet, "Flere og mere sikre cykelparkeringsmuligheder", som beskrevet i sagen.
3. Der prioriteres 0,5 mio. kr. i 2025 på # 3 "Flere og mere sikre cykelparkeringsmuligheder", anlægsbevillingen "Grøn Mobilitetsplan KMU" under Klima- og Miljøudvalget. Beløbet finansieres med midler fra anlægsbevillingen "Cykelparkering i bymidten" under Klima- og Miljøudvalget i 2025.
4. By- og Kulturforvaltningen bemyndiges til at nedlægge ca. 6 p-båse i Gråbrødre P-hus med henblik på etablering af aflåst cykelparkering.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingspunkt 1 og godkender indstillingspunkt 2.

Udvalgsmedlem Araz Khan stiller følgende ændringsforslag til indstillingspunkt 4:

Vi mener de nedlagte parkeringspladser på Slotsgade, hvor man har lavet finurlige ramper med indhegning, skal bruges til cykelparkering modsat at nedlægge 6 p-båse i Gråbrødre P-hus.

Rådmand Søren Windell og udvalgsmedlemmerne Niclas Turan Kandemir, Claus Skjoldborg Larsen, Nicolai Busch Bæhrenz og Søren Freiesleben stemmer imod ændringsforslaget.

Udvalgsmedlem Araz Khan stemmer for ændringsforslaget.

Ændringsforslaget falder hermed.

Der stemmes om indstillingspunkt 4:

Rådmand Søren Windell og udvalgsmedlemmerne Niclas Turan Kandemir, Claus Skjoldborg Larsen, Nicolai Busch Bæhrenz og Søren Freiesleben stemmer for indstillingspunkt 4.

Udvalgsmedlem Araz Khan stemmer mod punktet. Som stemmeforklaring henvises til ændringsforslaget.

Konklusion: By- og Kulturudvalget godkender indstillingspunkt 4.

Udvalgsmedlem Maria Brumvig deltog ikke i mødet.

Klima- og Miljøudvalget anbefaler indstillingspunkt 1 og godkender indstillingens punkt 2 og 3.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets og Klima- og Miljøudvalgets indstillinger.

Rådmand Tommy Hummelmoser deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Klima- og Miljøudvalget og By- og Kulturudvalget har de seneste år igangsat en række indsatser i arbejdet mod at skabe en grøn og cykelvenlig bymidte i Odense.

Med denne sag anbefaler forvaltningerne, at Klima- og Miljøudvalget og By- og Kulturudvalget sætter første etape af et projekt, der skal forbedre cykelparkering i bymidten i gang. Byrådet skal tage stilling til overflytning af anlægsmidler fra Klima- og Miljøudvalget til By- og Kulturudvalget til finansiering af anlægsgudgifter til projektet.

Projektet er en del af grøn mobilitetsplan og har til formål at gøre bymidten klar til fremtiden og de krav en grøn storby stiller til cykelparkering. Forbedring af cykelparkering skal bidrage til, at flere vælger cyklen i Odense.

Behovet for udvikling af cykelparkering i Odense

Behovet for at forbedre cykelparkering i Odense har afsat i de udfordringer og begrænsninger, der er ved cykelparkeringen i bymidten i dag og de behov, der kan forventes i fremtiden i takt med at byen udvikles mod flere cyklister og flere besøgende.

Udfordringerne i dag er bl.a., at der ikke er nok cykelparkering ved bymidtens ankomststeder, og at eksisterende cykelparkering flere steder gør det svært at komme forbi med fx med en rollator eller barnevogn og begrænser muligheder for udeservering eller vareudstilling. Samtidig mangler der mulighed for at parkere sin cykel sikkert i bymidten. I dag er der kun aflåst cykelparkering ved Odense Banegård og kapaciteten er her fuldt udnyttet.

Erfaring viser, at for at cykelparkering skal fremstå attraktivt, så skal der være ca. 25 % ledig kapacitet ved stativer. I bymidten er der ca. 2.000 cykelstativer. Cykeltælling i 2024 viste, at der står ca. 1.800-1.900 cykler i samme område. Så kapaciteten er næsten opbrugt. Herudover er udfordringen også, at den nuværende ledige kapacitet ikke er der, hvor der er størst behov for ekstra cykelparkering.

Hertil skal lægges, at Odense Kommune også har en målsætning om, at der skal bo og færdes 25 % flere i bymidten. Med projektet +5000 skal der skabes 5000 nye boliger, heraf 3000 inden for Ring 1. Denne udvikling vil løbende skabe behov for mere cykelparkering i Odense.

Det er forvaltningernes vurdering, at der er behov for ca. 50 % mere cykelparkering i bymidten. Det svarer til ca. 1.000 ekstra cykelstativer.

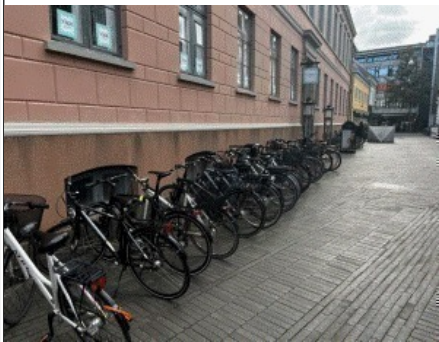
Samtidig er cykelparkeringen i Odense endnu ikke målrettet til at imødekomme de forskelligartede behov hos byens cyklister. Nogle skal fx kun parkere kort tid for at handle i en butik, imens andre parkerer cyklen en hel arbejdsdag. Andre cyklister har et særligt behov for høj sikkerhed og aflåst parkering, fx fordi cyklen skal parkeres over flere dage eller fordi cyklisten ønsker ekstra sikkerhed.

Billede 1 og 2: Eksempler på cykelparkeringer i bymidtens gader

Billede 3-5: Eksempler på cykelparkering målrettet forskellige behov

Korttidsparkering i gågaden	En-dagsparkering fx i sidegader til gågaden	Langtidsparkering i aflukkede konstruktioner (sikker parkering)
-----------------------------	---	---

Korttidsparkering i gågaden	En-dagsparkering fx i sidegader til gågaden	Langtidsparkering i aflukkede konstruktioner (sikker parkering)
		

Igangsætning: Etape 1 i arbejdet mod flere og mere sikre cykelparkeringsmuligheder

Forvaltningerne anbefaler, at udvalgene igangsætter første etape i arbejdet med udvikling af fremtiden cykelparkering i Odense med følgende indsatser:

- Etablering af mere cykelparkering ved cyklisternes ankomststeder til bymidten.
- Omdannelser af cykelparkering i gågaderne, hvor de udfordrer plads til butiks- og byliv.
- Etablering af aflåst, sikker cykelparkering i Gråbrødre P-hus.
- Kampagne omkring parkeringshenvisning for cyklister.
- Udvikling og kvalificering af principper for cykelparkering.

Indsatserne har til formål at imødegå udfordringer med cykelparkering bymidten i dag og samtidig udvikle cykelparkeringen, så den i højere grad kan imødekomme fremtidige behov i en grøn storby med mange besøgende. I arbejdet indtænkes både behovet for mere og bedre cykelparkering, men også andre forhold, såsom den stigende brug af ladcykler.

Nedenfor beskrives de foreløbige forventninger til det arbejde og de indsatser, der igangsættes med sagen.

Inddragelse af aktører og erhvervsdrivende i bymidten

Et centralt fokus i arbejdet med cykelparkering er at skabe gode vilkår for byens erhvervsdrivende og de butikker og restauranter, der driver forretning i bymidten. Målet er, at butikker og restauranter oplever, at cykelparkeringen ved gågaderne er indrettet, så den tilgodeser deres behov for fx udeservering og vareudstilling og samtidig understøtter, at cyklerne ikke parkeres, hvor der ikke er plads til dem.

Arbejdet med udvikling af cykelparkeringen i bymidten vil derfor blive tilrettelagt i tæt dialog med aktører og erhvervsdrivende i bymidten, særligt Cityforeningen. Det gælder særligt det nævnte arbejde med etablering af mere cykelparkering ved ankomststeder til bymidten, såvel som arbejdet med at omdanne cykelparkering, de steder, hvor erhvervsdrivende oplever, at cykelparkeringen ikke skaber gode rammer for bylivet.

Indsatserne i projektet videreudvikles, justeres og kvalificeres med afsæt i den kommende dialog med byens aktører og i takt med at projektet skrider frem.

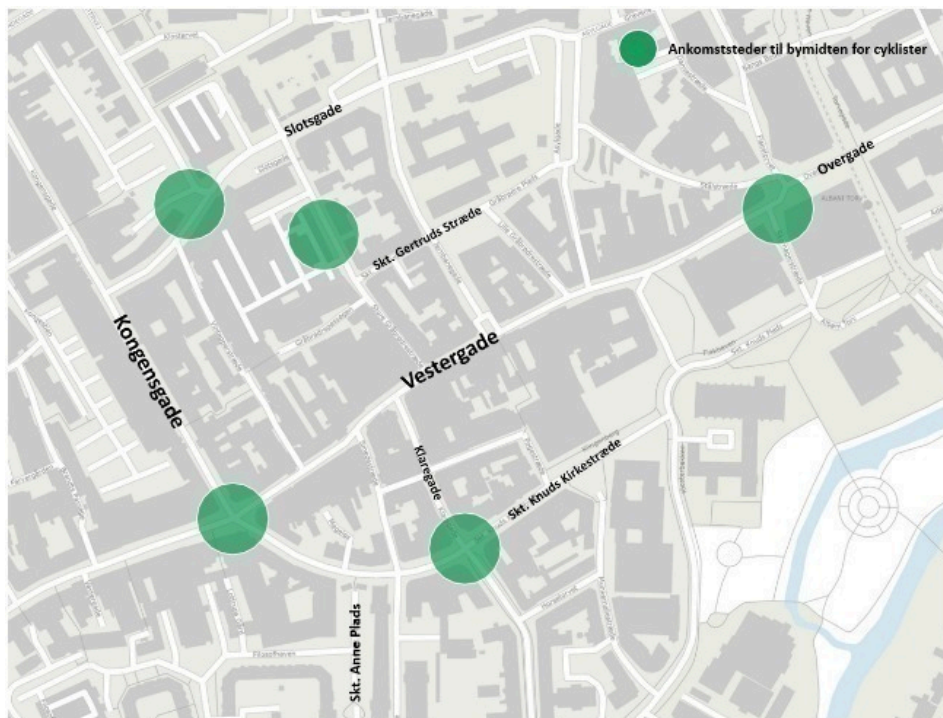
Etablering af mere cykelparkering ved cyklisternes ankomststeder til bymidten

Klima- og Miljøforvaltningen forventer allerede i efteråret at opstarte arbejdet med etablering af mere cykelparkering ved cyklisternes ankomststeder til bymidten.

Her er en af de første lokationer forvaltningen forventer at fokusere på Mageløs. Mageløs er et ankomststed til bymidten, når man kommer syd fra på cykel. Men cykelparkeringen er ikke tilstrækkelig i dag. Derfor er det foreløbigt ambitionen at etablere op mod 50 cykelstativer mere end dem der er i dag. Før etableringen vil forvaltningerne gå i dialog med de erhvervsdrivende for at sikre, at cykelparkering tager højde for de konkrete behov og ønsker i området. Hertil vil forvaltningen i arbejdet indtænke, hvordan indretningen af cykelparkeringen bedst tilgodeser de forskellige behov for cykelparkering, herunder fx cykelparkering til ladcykler.

Herudover vil Klima- og Miljøforvaltningen i det videre arbejde afdække behovet for at opstille cykelparkering på andre typiske ankomststeder for cyklister i bymidten.

Billede 6: Kort der viser fem typiske ankomststeder for cyklister omkring de centrale to butiksgader Kongensgade og Vestergade

Omdannelser af cykelparkering i gågaderne

Som led i første etape vil forvaltningerne afdække, hvor cykelparkeringen bør flyttes for at skabe de bedste rammer for byens liv i gågaderne, herunder butiksliv og cafélivet.

Det skal ske i dialog med erhvervslivet og byens aktører, så cykelstativer fjernes de steder i gågaderne, hvor den forhindrer fx udeservering eller anden form for bylivsaktivitets drevet af byens erhverv.

I områder, hvor der ikke er tilstrækkelig cykelparkering i nærheden, kan cykelparkeringen flyttes til en bedre placering i nærheden. Et eksempel på cykelparkering, som forvaltningerne vil undersøge, om der er mulighed for at flytte, er cykelparkeringen i den nordlige del af Klaregade.

Kampagne omkring parkeringshenvisning for cyklister

Som del af projektet vil Klima- og Miljøforvaltningen tilrettelægge en kampagne, der informerer om cykelparkeringsmulighederne i byen. Kampagnen skal understøtte, at cyklisterne er opmærksomme på, hvor der er cykelparkering i byen og nudge til, at cyklister stiller cyklen på de placeringer, der er indrettet og egnede til parkering af cykler.

Etablering af aflåst, sikker cykelparkering

Etablering af aflåst cykelparkering er en central del af første etape og udvikling af cykelparkeringen i Odense mod behovene i en grøn storby. Den eneste aflåste cykelparkering i bymidten i dag er ved Odense Banegård, og her er kapaciteten brugt op. Forvaltningerne har derfor undersøgt forskellige mulige lokationer med henblik på at etablere aflåst cykelparkering i bymidten, så besøgende fremover vil få mulighed for at parkere deres cykel sikkert i bymidten.

I 2024 blev det således besluttet, at forvaltningerne som del af omdannelsen af Odense Slot p-plads skulle arbejde mod etablering af indhegnet cykelparkering på Odense Slot p-plads og ansøge fredningsnævnet om dispensation hertil. I arbejdet med denne løsning har forvaltningerne dog kunne konkludere, at anlægsmkostninger ved aflåst cykelparkering ved Slottet estimeres at være omfattende og derfor anbefaler forvaltningen, at der etableres aflåst cykelparkering andre steder i bymidten i stedet.

Med denne sag lægges, der således op til, at der etableres aflåst cykelparkering i Gråbrødre P-hus. Gråbrødre P-hus er med sin centrale placering tæt på gågaden en oplagt placering for etablering af aflåst cykelparkering. Samtidig vurderes det at være relativt enkelt at omdanne en del af stueetagen i p-huset til aflukket område til cykelparkering med egen adgang via rampe.

Ved at benytte eksisterende rammer i p-huset udnyttes pladsen i bymidten samtidig effektivt. De 6 nordligste p-pladser i stueetagen vil være et oplagt sted at etablere aflåst cykelparkering, og det vurderes, at her vil kunne skabes ca. 150 sikre pladser til cykelparkering. Det er i den forbindelse forvaltningernes vurdering, at de 6 udpegede parkeringspladser er de mest egnede pladser til cykelparkering. Det handler særligt om sikkerheden for cyklisterne, når de færdes i p-huset, og her er ramperne til niveauerne over stueetagen og udformningen af p-huset generelt ikke lavet på en måde, der tager hensyn til trafikssikkerhed for cyklister. I forlængelse heraf er det også forvaltningernes vurdering, at cykelparkering andre steder end i stueetagen ikke vil være attraktive pladser for de fleste cyklister. Forvaltningerne vurderer ligeledes, at der med omdannelsen af de 6 bil parkeringspladser fortsat vil være rigelig ledig parkeringskapacitet for biler i p-huset. Derfor vurderes omdannelsen af disse 6 pladser ikke at gå ud over parkeringsforholdene for biler i bymidten.

Etablering af aflåst cykelparkering i Grå Brødre P-hus forudsætter, at der nedlægges p-pladser i p-huset, så de i stedet kan anvendes til cykelparkering. Med sagen indstilles derfor til, at By- og Kulturudvalget godkender, at der nedlægges ca. 6 p-pladser i p-huset for at muliggøre etableringen af cykelparkering i Gråbrødre p-hus.

Der er i alt 186 parkeringspladser i parkeringshuset med en max belægningsgrad på ca. 75 % og en årlig indtægt fra de kommunale pladser i parkeringshuset på 5,5 mio. kr. Nedlæggelse af 6 parkeringspladser i p-huset, vil betyde en nedgang i parkeringsindtægter, forventeligt i

størrelsesordenen 0,2 mio. kr. pr. år.

Udvikling og kvalificering af principper for cykelparkering

Parallelt med arbejdet med de øvrige tiltag vil Klima- og Miljøforvaltningen udvikle og kvalificere principper for, hvordan cykelparkeringen i Odense udbygges og udvikles de kommende år. Hensigten er at have et arbejdsredskab, der beskriver, hvilke overvejelser der er relevante, når der etableres ny cykelparkering eller fjernes eksisterende cykelparkering. Det skal skabe en god kobling mellem cykelparkeringen i Odense og de overordnede mål, som følger af Bystrategien.

På længere sigt er det hensigten, at erfaringerne fra de første tiltag skal danne grundlag for yderligere udbygning og tilpasning af cykelparkeringen i Odense med en senere igangsætning af yderligere etaper.

Budget til 1. etape i projekt mere og mere sikker cykelparkering

Forvaltningerne vurderer, at der er behov for et samlet budget på 3,5 mio. kr. til at gennemføre tiltagene i 1. etape af projektet med mere og mere sikker cykelparkering.

Heraf skal ca. 3,0 mio. kr. finansiere udgifter til selve anlægsarbejdet, der skal etablere cykelparkeringen, herunder den aflåste. Det er den andel af budgettet, der med sagen flyttes fra Klima- og Miljøudvalgets anlægsbevilling til Grøn Mobilitetsplan til anlægsbevillingen under By- og Kulturudvalget.

Hertil afsættes 0,5 mio. kr. under Klima- og Miljøudvalget, der skal dække udgifter til bl.a. rådgivning i forbindelse med etablering af mere cykelparkering i byen, herunder aflåst cykelparkering samt udgifter til kampagne og kommunikation om cykelparkeringen i byen.

I budgettet på i alt 3,5 mio. kr., indgår 0,5 mio. kr., der tidligere er afsat til etablering af mere cykelparkering i bymidten, imens der afsættes 3,0 mio. kr. yderligere til de nye indsatser, der lægges op til med sagen, herunder bl.a. etablering af aflåst cykelparkering i p-huset.

Videre proces

Hvis indstillingerne godkendes, forventes indsatserne gennemført løbende i både 2025 og 2026.

Første skridt for etablering af mere cykelparkering eller eventuel omdannelse af eksisterende cykelparkering er dialog med aktørerne.

På længere sigt er det hensigten, at erfaringerne fra de første tiltag skal danne grundlag for yderligere udbygning og tilpasning af cykelparkeringen i Odense med en senere igangsætning af yderligere etaper.

Økonomi

Der flyttes i alt 3,0 mio. kr. til anlægsbevillingen Grøn Mobilitetsplan under By- og Kulturudvalget i 2025 fra anlægsbevillingen til Grøn Mobilitetsplan under Klima- og Miljøudvalget.

Sagen har ingen konsekvenser for Odense Kommunes kassebeholdning.

Tabel 1: Overblik over overførsel mellem Klima- og Miljøudvalget og By- og Kulturudvalget

I hele kr.	Styringsområde	Udvalg	2025	I alt
#3 - "Flere og mere sikre cykelparkeringsmuligheder" under anlægsrammen Grøn mobilitetsplan BKU	Anlæg	BKU	3.000.000	3.000.000
#3 - "Flere og mere sikre cykelparkeringsmuligheder" under anlægsrammen Grøn mobilitetsplan KMU	Anlæg	KMU	500.000	500.000
#58 - "Pulje til kommende åbningstræk" under anlægsrammen Grøn Mobilitetsplan KMU	Anlæg	KMU	3.024.355	-3.024.355
Anlægsrammen "Cykelparkering i bymidten"	Anlæg	KMU	475.645	-475.645
T alt			0	0

Note til tabel: + =indtægter, - = udgifter

Med sagen prioriteres i alt 3,5 mio. kr. til cykelparkering.

Der afsættes 3,0 mio. kr. til projektet på #3 - "Flere og mere sikre cykelparkeringsmuligheder", under By- og Kulturudvalget. Beløbet finansieres med midler fra #58 - "Pulje til kommende åbningstræk i Grøn Mobilitetsplan" under Klima- og Miljøudvalget.

Hertil afsættes 0,5 mio. kr. til projektet på #3 - "Flere og mere sikre cykelparkeringsmuligheder", anlægsbevillingen Grøn Mobilitetsplan under Klima- og Miljøudvalget. De 0,5 mio. kr. finansieres i 2025 med restbudgettet fra anlægsbevillingen "Cykelparkering i bymidten" under Klima- og Miljøudvalget.

Projektet vil medføre en afledt drift på 300.000 kr. pr. år, der finansieres via den afsatte ramme til Grøn mobilitetsplan under Klima- og Miljøudvalget.

Med nuværende parkeringstakster i Gråbrødre P-hus, forventes der en årlig nedgang i omsætningen på ca. 180.000 kr. for nedlæggelsen af de 6 parkeringsbåse. Den årlige omsætning for parkeringshuset er på ca. 5,5 mio. kr. Det samlede budget for parkeringsområdet forventes fortsat at balancere efter nedlæggelsen af parkeringspladserne.

Punkt 6: Bekæmpelse af børnefattigdom

00.01.00-G01-53-24

Sagsresumé

Med denne sag skal Børn- og Ungeudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget samt By- og Kulturudvalget godkende udmøntningen af de 5 mio. kr. årligt i 2025-2027, som er afsat i Budget 2025 til bekæmpelse af børnefattigdom. Sagen bygger videre på tidligere politiske drøftelser og et tværgående servicetjek, som har afdækket barrierer for udsatte børns deltagelse i fællesskaber.

På fællesmøde mellem Børn- og Ungeudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget den 17. juni 2025 præsenterede de respektive forvaltninger et forslag til, hvordan midlerne kunne udmøntes. På baggrund af udvalgenes input er der nu udarbejdet to nye forslag:

- Forslag 1: Prioriterer en større andel af midlerne til lokale indsatser på byens folkeskoler.
- Forslag 2: Prioriterer en mindre andel af midlerne til lokale indsatser på byens folkeskole. Forslag 2 suppleres derudover med indsatserne økonomisk rådgivning og støtte til fritidsjobportalen.

Udvalgene skal med denne sag indstille til byrådet, hvilket at de to forslag der udmøntes. En samlet evaluering af indsatserne vil blive fremlagt i første halvår af 2027.

Effekt

Indsatserne vurderes at have positiv effekt på effektmålene:

Børn og unge bliver klar til fremtiden

Når børn og unge får adgang til fællesskaber, støtte og muligheder, styrkes deres trivsel og læring. Det øger chancen for, at de kan gennemføre uddannelse og stå stærkere som voksne.

Flere odenseanere i job og på vej til job

Indsatserne har både en kompenserende og forebyggende karakter. De støtter forældre her og nu og skaber bedre opvækstvilkår, så børn og unge får bedre forudsætninger for at komme i uddannelse og job.

Færre borgere er relativt fattige

Indsatserne mindsker de sociale og økonomiske barrierer, som børn, unge og familier i udsatte positioner møder, og bidrager til mere lige muligheder på tværs af byen.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender udmøntningen af de i Budget 2025 afsatte midler til bekæmpelse af børnefattigdom, som beskrevet i henholdsvis forslag 1 eller forslag 2.

By- og Kulturudvalget skal alene forholde sig til de dele, der vedrører udmøntningen af de i Budget 2025 afsatte midler til bekæmpelse af børnefattigdom, som beskrevet under indsats 4 og 5.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Maria Brumvig deltog ikke i mødet.

Udvalgsmedlemmerne Rikke Beider (C) og Birgitte Nørrelund (C) fremsætter følgende ændringsforslag til forslag 2:

Det Konservative Folkeparti ønsker, at forvaltningen undersøger, hvorvidt den socioøkonomiske fordelingsnøgle er det bedste værktøj til at bekæmpe børnefattigdom mest effektivt eller om der findes andre metoder/supplementer til fordelingsnøglen, som er mere hensigtsmæssige.

Rådmand Susanne Crawley Larsen (B) og udvalgsmedlemmerne Rasmus Ryrberg Høyer (A), Mads Thomsen (A) og Anne-Mette Ebensgaard (A) stemmer imod ændringsforslaget.

Udvalgsmedlemmerne Mark Grossmann (V), Birgitte Nørrelund (C) og Rikke Beider (C) stemmer for ændringsforslaget.

Ændringsforslaget er dermed forkastet.

Rådmand Susanne Crawley Larsen (B) og udvalgsmedlemmerne Mads Thomsen (A), Rasmus Ryrberg Høyer (A) og Anne-Mette Ebensgaard (A) stemmer for forslag 1.

Udvalgsmedlemmerne Mark Grossmann (V), Birgitte Nørrelund (C) og Rikke Beider (C) stemmer for forslag 2.

Børn- og Ungeudvalget anbefaler fordelingen af midler som beskrevet i forslag 1.

Udvalgsmedlemmerne Mads Thomsen (A) og Reza Javid (Ø) stemmer for forslag 1.

Rådmand Claus Houden (V) og udvalgsmedlemmerne Sanne Skougaard Andersen (V) og Rune Hartung Larsen (C) stemmer for forslag 2.

Beskæftigelses- og Socialudvalget anbefaler forslag 2: Fordeler flere midler til folkeskolerne end tidligere, men fastholder samtidig økonomisk rådgivning og støtte til fritidsjobportalen.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler forslag nr. 1.

Rådmændene Søren Windell og Claus Houden stemmer imod, idet de anbefaler forslag nr. 2.

Rådmand Tommy Hummelose deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

I Budget 2025 er der afsat 5 mio. kr. årligt i perioden 2025-2027 til konkrete indsatser, baseret på anbefalinger fra en ekspertgruppe. Børn- og Ungeudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget har ansvar for at gennemføre et tværgående servicetjek, der skal fjerne barrierer for udsatte børn og familiers deltagelse i fællesskaber.

Servicetjekket blev igangsat den 25. februar 2025 og fulgt op på møder i Sundhedsudvalget og By- og Kulturudvalget i april. Input herfra blev samlet og drøftet på et fællesmøde for Børn- og Ungeudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget den 17. juni 2025, hvor forvaltningerne præsenterede et forslag til konkrete indsatser.

Udvalgene lagde vægt på, at indsatsen mod børnefattigdom skal være helhedsorienteret – med både kompenserende tiltag, der imødekommer akutte behov, og forebyggende indsatser, der skaber varige forbedringer i børns livsvilkår.

På baggrund af drøftelserne har forvaltningerne udarbejdet to nye forslag:

- Forslag 1: Vægter lokale initiativer på folkeskolerne højere end det oprindelige forslag, præsenteret på fællesmødet den 17. juni 2025.
- Forslag 2: Fordeler flere midler til folkeskolerne end tidligere, men fastholder samtidig økonomisk rådgivning og støtte til fritidsjobportalen.

Forvaltningerne kan i denne sag anbefale begge forslag, da de hver især bidrager til en helhedsorienteret indsats mod børnefattigdom. Forslag 1 styrker den lokale forankring gennem øget støtte til lokale initiativer på folkeskolerne, mens forslag 2 også prioriterer økonomisk rådgivning og støtte til fritidsjob, som kan styrke familiernes handlemuligheder. Valget mellem de to forslag afhænger derfor af, hvilken overordnet tilgang udvalgene ønsker at fremme – om der skal sættes på at styrke lokale, kompenserende indsatser tæt på børnene, eller om der skal prioriteres bredere, forebyggende tiltag, der styrker familiernes samlede handlemuligheder.

Forslagene præsenteres i det følgende afsnit og danner grundlag for den politiske prioritering af midlerne i Budget 2025.

Udmøntning af Budget 2025-midlerne i overslagsårene 2026-2028

Med godkendelsen af sagen iværksættes den konkrete udmøntning af de prioriterede indsatser. Den samlede ramme på 15 mio. kr. – fordelt med 5 mio. kr. årligt – skal understøtte en helhedsorienteret indsats mod børnefattigdom i Odense

Kommune.

Midlerne fordeles i henhold til det forslag, som byrådet vælger at godkende, og som fremgår af nedenstående tabeller.

Som en del af indsatsen for at bekæmpe børnefattigdom i Odense Kommune, vil Børn- og Ungeudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget i første halvår af 2027 få forelagt en samlet evaluering af de iværksatte initiativer.

Tabel 1. Fordeling af midler i forslag 1

Indsats Beløb i 1.000 kr.	2025	2026	2027	2028	I alt
1. Kampagne om at fremme en træde til kultur på børne- og ungeområdet	50	152	102	-	304
2. Midler til lokale initiativer på byens folkeskoler (Gratis skole til økonomisk udsatte børn)	1.056	2.556	2.574	1.519	7.704
3. Hjælp til kontingent og udstyr under Fritidsvejledning Uden Grænser	83	2023	203	119	608
4. Sammen om lige adgang til det organiserede fritidsliv	222	542	542	316	1.622
5. Midler til initiativer under "Sammen om lige adgang til det organiserede fritidsliv"	167	406	406	237	1.216
6. Tilskud til frivillig social forening - økonomisk rådgivning	100	203	203	203	710
7. Fritidsjobsindsats og undervisning i privatøkonomi	-	1.016	1.016	1.016	3.048
I alt	1.678	5.079	5.046	3.409	15.211

Tabel 2. Fordeling af midler i forslag 2

Indsats Beløb i 1.000 kr.	2025	2026	2027	2028	I alt
1. Kampagne om at fremme en træde til kultur på børne- og ungeområdet	50	152	102	-	304
2. Midler til lokale initiativer på byens folkeskoler (Gratis skole til økonomisk udsatte børn)	458	1.109	1.118	660	3.345
3. Hjælp til kontingent og udstyr under Fritidsvejledning Uden Grænser	83	203	203	119	608
4. Sammen om lige adgang til det organiserede fritidsliv	222	542	542	316	1.622
5. Midler til initiativer under "Sammen om lige adgang til det organiserede fritidsliv"	167	406	406	237	1.217
6. Tilskud til frivillig social forening - økonomisk rådgivning	100	203	203	203	710

Indsats Beløb i 1.000 kr.	2025	2026	2027	2028	I alt
7. Fritidsjobsindsats og undervisning i privatøkonomi	-	1.016	1.016	1.016	3.048
8. Midler til understøttelse af fritidsjobportalen	400	838	864	432	2.534
9. Økonomisk rådgivning til familier i udsatte positioner som led i at sikre en helhedsorienteret sagsbehandling	300	610	610	305	1.824
I alt	1.781	5.080	5.063	3.288	15.211

Vedlagte bilag 1 indeholder en detaljeret beskrivelse af de konkrete indsatser i forslag 1 og 2. Her fremgår det, hvordan hver indsats bidrager til at bekæmpe børnefattigdom, og hvordan midlerne fordeles over budgetperioden.

Indsatserne 1 og 3-7 er ens i begge forslag og blev drøftet og bakket op af udvalgene på fællesmødet den 17. juni. I begge forslag afsættes dog 0,7 mio. kr. ekstra til Indsats 6: Tilskud til frivillig social forening – økonomisk rådgivning, som styrker samarbejdet med frivillige organisationer og giver udsatte unge og familier adgang til rådgivning.

Opsummering af forskellen mellem forslag 1 og forslag 2

Forslag 1:

Med forslag 1 prioriteres:

- Cirka 7,7 mio. kr. til Indsats 2: Lokale initiativer på folkeskoler.
- Midlerne fordeles efter en socioøkonomisk nøgle. Hver skole får mellem 16.650 kr. og 138.000 kr. årligt til indsatser, der skal fjerne økonomiske barrierer og sikre lige deltagelse i skolens fællesskaber.
- Der prioriteres ikke midler til:
 - Indsats 8: Fritidsjobportalen
 - Indsats 9: Økonomisk rådgivning til familier

Fritidsjobportalen oprettes dog inden for eksisterende budget og vil primært indeholde inspiration og henvisninger til lovgivning.

Forslag 2:

Med forslag 2 prioriteres:

- Cirka 3,35 mio. kr. til Indsats 2: Lokale initiativer på folkeskoler.
- Midlerne fordeles efter en socioøkonomisk nøgle. Hver skole får mellem 7.230 kr. og 59.970 kr. årligt til indsatser, der skal fjerne økonomiske barrierer og sikre lige deltagelse i skolens fællesskaber.
- Der prioriteres derudover midler til:
 - 2,5 mio. kr. til Indsats 8: Fritidsjobportalen, som suppleres med individuel vejledning og løbende opdatering.
 - 1,8 mio. kr. til Indsats 9: Økonomisk rådgivning til familier, som bliver en del af den helhedsorienterede indsats i Børn- og Familierådgivningen.

Økonomi

I Budget 2025 er der afsat 5 mio. kr. årligt i 2025-2027 til initiativer til bekæmpelse af børnefattigdom i Odense Kommune. Puljen udmøntes efter indstilling fra Børn- og Ungeudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget og By- og Kulturudvalget.

Med denne sag frigives midlerne til henholdsvis By- og Kulturudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget samt Børn- og Ungeudvalget til bekæmpelse af børnefattigdom i perioden 2025-2028. Grundet periodisering af midlerne i forhold til skoleårene anvendes de sidste midler i 2028 og ikke i 2027.

Ved godkendelse af forslag 1, udmøntes midlerne som vidst nedenfor:

Udmøntningsforslag 1

Budget pr. udvalg	2025	2026	2027	2028	I alt
Beløb i 1000 kr.	PL25	PL26	PL26	PL26	
By- og Kulturudvalget	389	948	948	553	2.838
Børn- og Ungeudvalget	1.289	4.131	4.097	2.856	12.373
Total	1.678	5.079	5.046	3.409	15.211

Ved godkendelse af forslag 2, udmøntes midlerne som vidst nedenfor:

Udmøntningsforslag 2

Budget pr. udvalg	2025	2026	2027	2028	I alt
Beløb i 1000 kr.	PL25	PL26	PL26	PL26	
By- og Kulturudvalget	389	948	948	553	2.839
Beskæftigelses- og Socialudvalget	400	838	864	432	2.534
Børn- og Ungeudvalget	992	3.293	3.251	2.303	9.839
Total	1.781	5.080	5.063	3.288	15.211

Bilag

BILAG 1 - BESKRIVELSE AF DE KONKRETE INDSATSER

Punkt 7: Endelig vedtagelse af lokalplan nr. 2-1103 Erhvervsområde J.B. Winsløvs Vej og Kommuneplantillæg nr. 71

01.02.00-P16-11-24

Sagsresumé

By- og Kulturudvalget skal med denne sag endeligt vedtage forslag til kommuneplantillæg nr. 71 og forslag til lokalplan nr. 2-1103 for et erhvervsområde på J.B. Winsløvs Vej.

By- og Kulturudvalget besluttede på udvalgs mødet den 30. oktober 2024 at igangsætte planlægning for Syddansk Universitets del af området ved det nuværende OUH på J.B. Winsløvs Vej. Planforslagene for området er udarbejdet for at udvide mulighederne for anvendelse af området til kontor- og serviceformål i takt med udflytning af uddannelser til Nyt Sund ved Syddansk Universitet.

Forslaget til kommuneplantillæg udlægger området til erhvervsformål, med specifikke anvendelser til kontor- og serviceformål samt til offentlige formål indenfor sundhedssektoren. Forslaget er i overensstemmelse med opgørelsen af behovet for nye kontorfaciliteter i Kommuneplan 2024-36. Tilsvarende understøtter forslaget til kommuneplantillægget målsætningerne for omdannelsen af nuværende OUH i Bystrategi 2023.

Planforslagene har været udsendt i otte ugers offentlig høring. Der er i høringsperioden indkommet ét høringssvar fra en borger vedrørende generelle forslag til den fremtidige anvendelse af det nuværende OUH. Høringssvaret har ikke givet anledning til ændringer i planforslagene.

Forvaltningen vurderer, at planlægningen vil bidrage til en positiv omstilling og kontinuitet i området, hvor eksisterende byggeri umiddelbart kan nyttiggøres af virksomheder og institutioner. Omdannelsen vil sikre en fortsat aktivitet i en del af byen, som i de kommende år ellers kan være præget af afvikling. Omdannelsen af bygningerne på J.B. Winsløvs Vej kan således blive et aktiv for Odenses generelle erhvervsudvikling.

Effekt

En storby med blandede og velfungerende bydele

Planlægningen vil sikre fastholdelsen af et højt aktivitetsniveau, og bidrage til en åbning og integration af området med de omkringliggende bykvarterer til en blandet og velfungerende bydel. Områdets eksisterende grønne karakter vil indgå i den grønne ring fra ådalen til Middelfartvej og give adgange til de rekreative kvaliteter på Assistenskirkegården.

En storby i vækst

Etablering af et nyt og centralt beliggende erhvervsområde med en stor kapacitet indenfor kontor, service og eksempelvis sundhedsfunktioner vil give både eksisterende og nye virksomheder umiddelbare muligheder for at etablere sig i Odense og give tyngde til byens øvrige erhvervsudvikling. Omdannelsen vil herunder sikre en kontinuitet i aktiviteterne i et område, som ellers i en årrække kan blive præget af afvikling.

En klima- og miljøvenlig storby

Genanvendelsen af eksisterende bygninger er et vigtigt element i udviklingen af en klima- og miljøvenlig storby. Omdannelsen af de tidligere undervisningsbygninger vil skabe et stort antal kvadratmeter til erhvervsformål, uden at der skal bygges nyt. Omdannelsen vil således fremme Odense Kommunes målsætninger for en grøn udvikling og virksomhedernes muligheder for at opretholde en grøn klimaprofil.

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Kommuneplantillæg nr. 71 vedtages endeligt uden ændringer.
2. Lokalplan nr. 2-1103 for et erhvervsområde ved J.B. Winsløvs Vej vedtages endeligt uden ændringer.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Maria Brumvig deltog ikke i mødet.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Rådmand Tommy Hummelrose deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Baggrund

Syddansk Universitet flytter i disse år sine sundhedsuddannelser fra syv større bygninger i et område på J.B. Winsløvs Vej ved OUH til Nyt SUND på Campusvej.

I takt med flytningen bliver de tidligere undervisningsbygninger til rådighed for nye anvendelser. Der vil dog fortsat være behov for enkelte af bygningerne til funktioner med tilknytning til Syddansk Universitet og OUH i en periode på 5-10 år. På længere sigt vil alle syv bygninger kunne udlejes eller frasælges.

Bygningerne er aktuelt ejet af Statens Ejendomssalg, Freja Ejendomme, som skal søge at nyttiggøre bygningerne ved udlejning eller salg.

De foreliggende planforslag skal muliggøre en videre og bredere anvendelse af områdets eksisterende bygninger.

Planområdet med dets syv større kontor- og undervisningsbygninger er beliggende på J. B. Winsløvs Vej i den nordlige ende hospitalsområdet med Assistenskirkegården mod øst.

Området omfatter i alt 42.921 m² med syv større kontor- og undervisningsbygninger med et samlet disponibelt etageareal på cirka 32.600 m². Bygningerne er opført i tiden 1970 til 2020, og de er hovedsageligt i fire etager. En kontorbygning, samt en bygning med operationsstuer og stalde til undervisningsformål, er dog i ét plan. Selvom bygningerne umiddelbart synes ens med deres hvide elementer og sorte vinduesbånd, afspejler deres tidstypiske arkitektoniske træk, at de er opført over en periode på 50 år. Én af de nyere bygninger blev i 2004 præmieret af Odense Kommune for dens arkitektur.

Flere virksomheder og institutioner har allerede vist interesse for at etablere sig i området. En sådan etablering forudsætter imidlertid vedtagelsen af et nyt plangrundlag for området, der muliggør flere anvendelser end offentlige formål.

Kommuneplantillægget

Det foreliggende kommuneplantillæg skal sikre flere anvendelsesmuligheder for planområdet, der hidtil har været udlagt til offentlige formål.

Kommuneplantillægget udlægger området til bredere erhvervsformål med specifikke anvendelser til kontor- og serviceerhverv samt til offentlige formål, med vægt på sundhedsorienterede erhverv. Denne ramme muliggør etablering af eksempelvis private kontorer, klinikker, behandlingssteder for mennesker og dyr, men også en fortsættelse af nogle af de hidtidige anvendelser til forskning og undervisning.

Lokalplanen

Lokalplanen regulerer anvendelsen af planområdet med dets eksisterende bebyggelse og udearealer med henblik på en videreførelse af de eksisterende formål og til nye formål.

Lokalplanen muliggør således etablering af service- og kontorerhverv i den eksisterende bygningsmasse, med vægten på sundhedserhverv i form af eksempelvis lægeklinikker, psykologer, kiropaktorer og tandlæger, samt særskilte erhverv som undervisning, laboratorier, dyrestald, dyreklinik, dyrehospital og lignende. Samtidig sikrer lokalplanen fortsat mulighed for offentlige formål som universitetsformål og funktioner tilknyttet hospitalsformål, herunder laboratorier, dyrestald med operationsstuer for forsøgsdyr.

Lokalplanen åbner samtidig for tilpasninger og anvendelsen af eksisterende bygninger til tilsvarende service- og kontorerhverv, der kan omfatte kundebesøg. Lokalplanens formål er her at sikre en fremtidig nyttiggørelse af eksisterende byggeri.

Lokalplanen tager udgangspunkt i en fortsat anvendelse af eksisterende bygninger med den eksisterende bygningsvolumen og arkitektoniske helhedsudtryk. Lokalplanen åbner samtidig muligheder for nødvendige tilpasninger

af bygningsmassen, der understøtter nye anvendelsesformål og en rentabel bygningsdrift, herunder etablering af adgange, klimasikring, energirenovering samt nedrivning af alle bygninger i området. Lokalplanen optager derfor bestemmelser om genanvendelse og muligheder for nedrivning af lokalplanområdets eksisterende byggeri. Herunder kan der etableres nye adgange til de eksisterende bygninger. Fornyelsen kan omfatte nedrivning af eksisterende bebyggelse og opførelse af bygninger med tilsvarende volumener indenfor samme byggefelt.

Lokalplanen åbner ikke muligheder for etablering af supplerende byggeri indenfor lokalplanområdet med undtagelse af mindre, sekundære bygninger indenfor rammerne af den aktuelle bebyggelsesprocent.

Lokalplanen sikrer fastholdelsen af omfanget og kvaliteten af lokalplanområdets grønne kvaliteter og biodiversitet.

Med henblik på at understøtte lokalplanområdets trafikale og parkeringsmæssige forhold, der understøtter bygningernes fremtidige anvendelse til service- og kontor erhverv, optager lokalplanen bestemmelser om det samlede nødvendige antal parkeringspladser til biler, handicapbusser samt cykler.

Lokalplanen vil aflyse partiel byplanvedtægt nr. 43 fra 1973, der udlægger arealet til universitetsformål, herunder medicinsk fakultet.

Offentlig høring

By- og Kulturudvalget besluttede den 18. juni 2025 at udsende planforslagene i otte ugers offentlig høring i henhold til planlovens krav. Der er i høringsperioden kun modtaget ét høringssvar. Høringssvaret vedrører generelt forslag til en fremtidig anvendelse af det nuværende OUH, og rummer ingen bemærkninger til de foreliggende planforslag. Høringssvaret har ikke givet anledning til ændringer i planforslagene. Forvaltningen vil kvittere for det indkomne høringssvar med henvisning til, at de stillede forslag vil blive taget til efterretning i den videre planlægning for det nuværende OUH.

Forvaltningens vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at det kommuneplantillæg og den lokalplan, der muliggør kontor- og serviceerhverv i området, vil understøtte Odense Kommunes målsætninger for den fremtidige omdannelse af det nuværende OUH, som fastlagt i Bystrategi 2023 - Storby med omtanke - og senest understreget i det netop vedtagne budget for 2025. Planlægningen vil herunder understøtte, at områdets værdier og kvaliteter tidligt tænkes ind som del af byens udvikling. Frem for alt vil planlægningen dog bidrage til en kontinuitet i området, hvor eksisterende byggeri umiddelbart kan nyttiggøres af virksomheder og institutioner. Omdannelsen vil sikre en fortsat aktivitet i en del af byen, som i de kommende år ellers kan være præget af afvikling. Omdannelsen af bygningerne på J.B. Winsløws Vej kan således blive et aktiv for Odenses generelle erhvervsudvikling.

Lovgrundlag

- Forslag til kommuneplantillægget er udarbejdet i henhold til planlovens kapitel 4.
- Forslag til lokalplanen er udarbejdet i henhold til planlovens kapitel 5.

Handlemuligheder

By- og Kulturudvalget og byrådet kan vælge at:

- Kommuneplantillæg nr. 71 vedtages endeligt uden ændringer (forvaltningens indstilling).
- Lokalplan nr. 2-1103 for et erhvervsområde ved J.B. Winsløws Vej vedtages endeligt uden ændringer (forvaltningens indstilling).
- Ikke vedtage planerne, hvilket betyder, at områdets ikke kan rumme andre anvendelser end de nuværende.

Procesdiagram

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

Forslag til kommuneplantillæg 71 Erhvervsområde J.B. Winsløvs Vej

Forslag til lokalplan 2-1003 Erhvervsområde J.B. Winsløvs Vej

Punkt 8: Sprøjteophør på specifikke matrikler omfattet af boringsnære beskyttelsesområder

09.08.28-K08-2-25

Sagsresumé

Denne sag blev behandlet på Klima- og Miljøudvalgets møde den 12. august 2025. Sagen videresendes først nu til behandling i Økonomiudvalget og byrådet på grund af en fejl.

Denne sag handler om ophør af sprøjtning med pesticider i nærheden af drikkevandsboringer.

Byrådet traf den 27. oktober 2021 en principiel beslutning om at bemyndige By- og Kulturforvaltningen til at give påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 26 a, om sprøjteforbud i boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) i Odense Kommune.

Beslutningen er den 4. oktober 2024 opdateret med ny lovgivning, der bemyndiger Klima- og Miljøforvaltningen til at give påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 24 a om sprøjteforbud i BNBO. Dette giver mulighed for ekspropriation, hvis frivillige aftaler ikke opnås. Den 27. oktober 2021 traf byrådet ligeledes beslutning om, at vandværkerne skal afholde udgiften til erstatningen.

VandCenter Syd, Din Vandforsyning og Højby Vandværk er nået til enighed med en række lodsejere om, hvilke arealer der underlægges sprøjteforbud. Arealerne dækker BNBO og tilknyttede områder under hensyn til fremtidige driftsforhold.

Med denne sag skal udvalget indstille, at byrådet godkender, at der træffes beslutning om vilje til ekspropriation for hele det aftaleareal, forsyningerne og lodsejerne er enige om, da det er nødvendigt for at gennemføre de frivillige aftaler på økonomiske vilkår efter ekspropriationsbestemmelserne.

Effekt

Et sundere Odense

Beskyttelse af BNBO vil styrke beskyttelsen af kommunens drikkevandsboringer, som er med til at sikre sundheden for Odense Kommunes borgere.

En storby i vækst

Beskyttelse af BNBOerne er med til at sikre vandforsyningen i hele Odense Kommune, og dermed også til de nye boligområder, der allerede er bebygget og de områder, som er planlagt.

En klima- og miljøvenlig storby

Et sprøjteforbud på aftalearealerne indgået mellem henholdsvis VandCenter Syd og Din Vandforsyning og deres respektive lodsejere vil bidrage til at opnå målet om 500 ekstrahektar nyt pesticidfrit areal i 2025.

Indstilling

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Forvaltningen bemyndiges til at udstede påbud efter miljøbeskyttelseslovens §§ 24 a og 26 a om ophør af sprøjtning, som beskrevet i sagsfremstillingen, for de specifikke arealer aftalt mellem vandforsyning og lodsejer jf. kortbilag 1-6.
2. Vandforsyningerne skal afholde udgifterne til erstatning, som følge af udstedelse af påbud efter vedtaget indsatsplan, jf. miljøbeskyttelseslovens § 26 a og vandforsyningslovens § 13 d.

Klima- og Miljøudvalget anbefaler indstillingen.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Klima- og Miljøudvalgets indstilling.

Rådmand Tommy Hummelrose deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Baggrund

Denne sag handler om ophør af sprøjtning med pesticider i nærheden af drikkevandsboringer. Disse områder kaldes for de boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). Arealet af BNBO svarer til den del af grundvandsmagasinet, hvor grundvandet er op til et år om at strømme til boringen.

Den 27. oktober 2021 og den 4. oktober 2024 behandlede byrådet en sag om BNBO og tog i den forbindelse principielt stilling til, at Odense Kommune vil udvise den nødvendige vilje til ekspropriation for BNBO. Siden byrådets beslutning er der gennemført forhandlinger imellem vandforsyninger og berørte lodsejere.

I forhandlingerne er der taget hensyn til lodsejernes fremtidige arealdrift, hvorfor arealudpegningen har ændret sig. Derfor skal der nu træffes den samme beslutning for de arealer, det helt specifikt drejer sig om. Et større aftaleareal kan betyde ændring af kompensationsbeløbet, hvorfor der tillige igen skal træffes beslutning om at pålægge udgiften til lodsejerkompensation til VandCenter Syd, Din Vandforsyning og Højby Vandværk, som får fordel af aftalen.

Frivillige aftaler kontra påbud efter Miljøbeskyttelseslovens §§ 24 a og 26 a (Ekspropriationsindgreb)

Frivillige aftaler

Berørte lodsejere skal have fuld erstatning for deres tab. Det fremgår af miljøbeskyttelseslovens §§ 24 a og 26 a. Fortjenesten ved salg på ekspropriationslignende vilkår - tilsvarende erstatning ved ekspropriation - kan efter de gældende skatteregler skattefritages, hvis der er ekspropriationshjemmel og vilje til ekspropriation i mangel af frivillig aftale. Skattemyndighederne foretager en konkret vurdering ved hver frivillig aftale, der indgås.

Der ønskes med indstillingspunkt 1, at kravet til skattefritagelse opfyldes ved, at der fra byrådets side udvises den nødvendige vilje til ekspropriation i mangel af frivillig aftale. Kommunen kan dog ikke diktere de skattemæssige konsekvenser over for lodsejer, da dette spørgsmål suverænt afgøres af skattemyndighederne.

Der er mellem kommunen og de respektive vandforsyninger en forståelse for, at omkostninger til indgåelse af de frivillige aftaler finansieres af de vandforsyninger, der har fordel af indsatsen.

VandCenter Syd, Din Vandforsyning og Højby Vandværk er sammen med en eller flere berørte lodsejere nået til enighed om afgrænsningen for et fremtidigt sprøjteforbud. Der er på den baggrund fremsendt tilbud om frivillige aftaler til lodsejerne. Kortbilag er vedlagt som bilag 1-6.

Påbud efter Miljøbeskyttelseslovens §§ 24 a og 26 a (Ekspropriationsindgreb)

Hvis det ikke er muligt at indgå frivillige aftaler med de berørte lodsejere, skal kommunen udstede påbud efter gældende regler i miljøbeskyttelseslovens § 24 a mod fuld erstatning. Erstatningen opgøres på baggrund af en konkret individuel vurdering af konsekvenserne for den enkelte ejendom.

Erstatning til lodsejere, der mødes af påbud efter miljøbeskyttelsesloven, ydes enten af kommunen eller vandforsyningerne, afhængig af om påbuddet gives efter § 24 a eller § 26 a.

Udgangspunktet i miljøbeskyttelseslovens § 26 a er, at omkostningerne afholdes af kommunen som myndighed. Derfor skal kommunen også beslutte, om eventuel lodsejerkompensation skal afholdes af det vandforsyningsselskab, der har fordel af påbuddet.

Udgangspunktet i miljøbeskyttelseslovens § 24 a er, at omkostningerne afholdes af det vandforsyningsselskab, der har fordel af påbuddet.

Omkostningerne i forbindelse med miljøbeskyttelseslovens §§ 24 a og 26 a kan således jf. vandforsyningsloven brugerfinansieres af de vandforbrugere, som er tilknyttet det vandforsyningsselskab, der har fordel af dette.

Økonomi

Hvis indstillingen følges, kan omkostningerne for erstatninger jf. vandforsyningsloven afholdes af henholdsvis VandCenter Syd, Din Vandforsyning og Højby Vandværk, der har gavn af aftalerne. Derfor er det vandforsyningerne, der afholder udgifterne til de økonomiske aftaler, der skal indgås med de berørte lodsejere om sprøjteophør i BNBOerne og tilknyttede arealer.

Der er dermed ingen økonomisk konsekvens for Odense Kommune forbundet med eventuelle ekspropriationer.

Hvis det ikke besluttet, at udgiften til erstatning afholdes af vandforsyningerne, påhviler denne udgift Odense Kommune, hvis der gives påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 26 a. Udgiften vil så skulle findes inden for Klima- og Miljøforvaltningens ramme.

Bilag

2410437-004-001_Tinglysningssrids_Jens Christian Nellerod Plougheld

2410437_002_002_Tinglysningssrids_Claus Kjærgaard Andersen

2121205-235-026_Tinglysningssrids_Vibækvej 40

2121205_Tinglysningssrids_Møllegdyden_75

2121205_Tinglysningssrids_Møllegdyden 108, Brændekilde, 5250 Odense SV_12h

2121205_Tinglysningssrids_Møllegdyden 103, Brændekilde, 5250 Odense SV_12f og 14b

Punkt 9: Lukket: Køb af areal

00.15.00-G10-1-25

Punkt 10: Lukket: Udvikling af areal

01.00.05-P20-3-17

Punkt 11: Lukket: Udbud af ejendom

13.06.02-P19-2334-17

Punkt 12: Lukket: Overdragelse af ejendom

82.00.00-Ø00-102-25

Punkt 13: Lukket: Indgåelse af eksternt lejemål

13.07.05-Ø00-11-25

Punkt 14: Lukket: Ekspropriation til bionaturgasledning Fangel til Bellinge

13.00.00-G01-1-24

Punkt 15: Lukket: Køb af ejendom

82.00.00-Ø00-88-25

Punkt 16: B-sag: Årlig afrapportering af den lovbestemte udviklingsplan for Fremtidens Vollsmose

00.15.00-A00-20-19

Sagsresumé

Denne sag handler om den årlige afrapportering for den lovbestemte udviklingsplan for Fremtidens Vollsmose, der skal indsendes til Social- og Boligstyrelsen senest den 1. oktober 2025. Den årlige afrapportering er vedlagt i bilag. Afrapporteringen er drøftet i realiseringsbestyrelsen den 19. august 2025.

Den overordnede status er, at nedrivning og renovering af almene familieboliger går planmæssigt.

Arealudviklingsselskabet arbejder med at konkretisere bydelsplanen og udvikle området med henblik på salg af de i alt ca. 50 storparceller, så der kan bygges private boliger og/eller erhverv. Salg af grunde, byggeri og ibrugtagning er baseret på et plangrundlag. Som led i dette arbejde har arealudviklingsselskabet udarbejdet en bydelsplan, som blev offentliggjort i marts 2025.

Det forventes, at målsætningen om en andel på maks. 40 % almene familieboliger fortsat kan opnås inden udgangen af 2029.

Salg af arealer og nybyggeri er en dynamisk proces, som i høj grad er afhængig af markedsforhold, flyttemønstre, materialepriser for nybyggeri og markedskonjunkturer for salg af boliger.

Afrapporteringen skal godkendes politisk hos parterne inden indsendelse. Hvis begge boligorganisationer (Civica og FAB) og Økonomiudvalget kan godkende den årlige afrapportering, indsendes den til Social- og Boligstyrelsen senest den 1. oktober 2025.

Effekt

Arbejdet med Den lovbestemte udviklingsplan påvirker en række af Odensemålene, blandt andre følgende:

En storby i vækst

Over en tiårig periode rives op mod 1.000 almene familieboliger ned i Vollsmose, og samtidig er planen, at der bygges minimum 1.600 nye private boliger og etableres nyt erhverv. Der sker således en tilvækst i antal boliger, og kvaliteten af de eksisterende boliger højnes gennem renovering. Der opføres 1.000 nye almene boliger andre steder i Odense.

Byudvikling med kvalitet

Visionen med fremtidens Vollsmose er at skabe en attraktiv bydel for nuværende og kommende beboere. Dette gøres blandt andet ved at have fokus på bæredygtighed i udviklingen af bydelen.

En storby med blandede og velfungerende bydele

Den lovbestemte udviklingsplan understøtter, at Vollsmose skal være attraktiv og velfungerende for borgere og investorer og en bydel, hvor den enkelte har de samme muligheder som i resten af Odense. Og de gennemgribende forandringer af Vollsmose bidrager til at skabe flere blandede by- og boligområder i Odense.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget godkender ”Den årlige afrapportering af udviklingsplan for Fremtidens Vollsmose”, som herefter sendes til Social- og Boligstyrelsen.

Beslutning

Økonomiudvalget godkender Borgmesterforvaltningens indstilling.

Udvalgsmedlem Reza Javid stemmer imod, fordi Enhedslisten er imod, at byrådet implementerer diskriminerende lovgivning.

Rådmand Tommy Hummelmoser deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

I henhold til almenboliglovens § 168 a, stk. 1, har Civica, FAB og Odense Kommune udarbejdet en fælles udviklingsplan for boligområdet Vollsmose. Denne udviklingsplan blev godkendt af boligministeren den 10. september 2019.

Denne sag handler om den årlige afrapportering for den lovbestemte udviklingsplan for Fremtidens Vollsmose, der skal indsendes til Social- og Boligstyrelsen senest den 1. oktober 2025.

Afrapporteringen skal godkendes politisk hos parterne inden indsendelse. Hvis begge boligorganisationer (Civica og FAB) og Økonomiudvalget kan godkende den årlige afrapportering, indsendes den til Social- og Boligstyrelsen senest den 1. oktober 2025.

Den årlige afrapportering er vedlagt i bilag. Afrapporteringen er drøftet i realiseringsbestyrelsen den 19. august 2025.

De væsentlige redskaber i udviklingsplanen for Fremtidens Vollsmose med hensyn til at opnå en andel på maks. 40 % almene familieboliger inden udgangen af 2029 er:

- Nedrivning og renovering af almene familieboliger.
- Salg af arealer og nybyggeri af private boliger og erhverv.

Der er ingen ændringer af de valgte redskaber i forhold til den lovbestemte udviklingsplan eller i forhold til sidste afrapportering.

Den overordnede status er, at nedrivning og renovering af almene familieboliger går planmæssigt.

Arealudviklingsselskabet arbejder med at konkretisere bydelsplanen og udvikle området med henblik på salg af de i alt ca. 50 storparceller, så der kan bygges private boliger og/eller erhverv.

Salg af grunde, byggeri og ibrugtagning er baseret på et plangrundlag. Som led i dette arbejde har arealudviklingsselskabet udarbejdet en bydelsplan, som blev offentliggjort i marts 2025.

Med et forventet salgstidspunkt af arealer ca. 1 år efter forventet indskudstidspunkt, og forventet tid for byggeri og dermed ibrugtagning af nybyggeri ca. 1½ år efter forventet salgstidspunkt kan målsætningen om en andel på max 40 % almene familieboliger fortsat opnås inden udgangen af 2029.

Som nævnt i tidligere årsrapporter er forudsætningerne relativt optimistiske. Set i et efterspørgselsperspektiv svarer det samlede nybyggeri i Vollsmose af knap 2.000 private boliger til, at mellem 1/4 og 1/3 af det årlige boligbyggeri i Odense vil ske i Vollsmose i en årrække. Hertil kommer erhvervsbyggeriet, som omregnes til et antal boliger.

Salg af arealer og nybyggeri er en dynamisk proces, som i høj grad er afhængig af markedsforhold, flyttemønstre, materialepriser for nybyggeri og markedskonjunkturer for salg af boliger. Inden for rammerne af arealudviklingsselskabet arbejder de fire parter – FAB, Civica, Odense Kommune og AP Ejendomme P/S – fokuseret på udvikling af Vollsmose som planlagt i den lovbestemte udviklingsplan, hvor markedsforhold kan betyde, at den samlede realisering af omdannelsen indenfor den fastsatte tidsramme i stigende grad bliver udfordret.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

20251001 afrapportering af udviklingsplanen Vollsmose

20251001 opgørelse af initiativer i en udviklingsplan Vollsmose

Punkt 17: B-sag: Årlig afrapportering af den lovbestemte udviklingsplan for Solbakken mv

01.00.05-A00-6-25

Sagsresumé

Denne sag handler om den årlige afrapportering for den lovbestemte udviklingsplan for Solbakken mv., der skal indsendes til Social- og Boligstyrelsen senest den 1. oktober 2025.

Den årlige afrapportering er vedlagt i bilag, og af den fremgår det, at udviklingen i Solbakken mv. følger de opsatte milepæle. Derudover beskrives de væsentligste bemærkninger med hensyn til realisering af nybyggeri, hvor rammevilkårene for de eksisterende omdannelsesplaner for området er ændret som følge af Folketingsbeslutningen om erhvervsuddannelsesreform.

Odense Kommune, OBO, FAB og Civica vurderer, at der er brug for at afklare med Social- og Boligstyrelsen, hvorvidt der kan aftales andre løsninger, eller om der grundet de ændrede rammevilkår skal udarbejdes en dispensationsansøgning for området. Parterne ser gerne, at der kan aftales at udarbejde en dispensationsansøgning.

Afreporteringen skal godkendes politisk hos parterne inden indsendelse. Hvis alle tre boligorganisationer (Civica, Fyns Almennyttige Boligselskab og Odense Boligselskab) og Økonomiudvalget kan godkende den årlige afrapportering for Solbakken mv., indsendes den til Social- og Boligstyrelsen senest den 1. oktober 2025.

Effekt

En storby med blandede og velfungerende bydele

Den lovbestemte udviklingsplan for Solbakken mv. understøtter den igangværende indsats med at skabe en attraktiv og velfungerende bydel.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget godkender den årlige afrapportering for Solbakken mv., så den kan indsendes til Social- og Boligstyrelsen senest den 1. oktober 2025.

Beslutning

Økonomiudvalget godkender Borgmesterforvaltningens indstilling.

Udvalgsmedlem Reza Javid stemmer imod, fordi Enhedslisten er imod, at byrådet implementerer diskriminerende lovgivning.

Rådmand Tommy Hummelrose deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Solbakken mv. kom den 1. december 2020 på regeringens liste over omdannelsesområder. Odense Kommune og boligorganisationerne Civica, Fyns Almennyttige Boligselskab (FAB) og Odense Boligselskab (OBO) har derfor i henhold til almenboliglovens (§ 168 a, stk. 1) udarbejdet en lovbestemt udviklingsplan for Solbakken mv. Den lovbestemte udviklingsplan blev godkendt af Indenrigs- og Boligministeren den 4. juni 2021.

Den lovbestemte udviklingsplan betyder, at andelen af almene familieboliger i Solbakken mv. skal nedbringes til 40 % inden udgangen af 2029. Det vil ske med følgende redskaber:

- Ommærkning til ungdoms- og ældreboliger (226 ungdomsboliger og 80 ældreboliger)
- Nybyg af private boliger (210 boliger)

Ommærkninger sker løbende. Boligorganisationerne har pr. 31. december 2024 ommærket i alt 75 familieboliger til ungdomsboliger. Milepælen var 75 boliger. Milepæl for ommærkning er således opnået.

Den lovbestemte udviklingsplan indeholder planer om i alt 210 nybyggede, private boliger.

Planlægning af Hesselhavens omdannelse er i gang. I Hesselhaven (Civica) nedrives de 34 eksisterende ældreboliger, og arealer sælges til investor med henblik på nybyggeri af 53 private boliger. De 53 private boliger forventes opført og taget i brug ultimo 2028.

Odense Kommune, OBO, FAB og Civica har siden 2022 samarbejdet med Syddansk Erhvervsskole (SDE) om at anvende dele af deres område på Risingsvej til at udvikle området med nybyggeri. Baggrunden for ønsket om arealudvidelsen er, at der ikke realistisk kan skabes bymæssig god kvalitet ved en så væsentlig fortætning af selve området Solbakken mv., som 157 nye boliger ville medføre. Områdeudvidelse med hensyn til Syddansk Erhvervsskoles arealer (SDE) blev godkendt d. 16. september 2024.

Folketingsbeslutningen om erhvervsuddannelsesreform har ændret rammevilkårene for de eksisterende omdannelsesplaner for området.

Odense Kommune, OBO, FAB og Civica er i løbende dialog med SDE, som fortsat ønsker at deltage i omdannelsen af området, men SDE kan ikke give et tidspunkt for, hvornår de træffer beslutning om at gå videre med planerne. Det betyder, at det er usikkert, hvornår SDE's arealer kan tælles med i arbejdet med den lovbestemte udviklingsplan.

Uden SDE's arealer i udviklingsplanen mangler der 157 nybyggede, private boliger for at nå den lovbestemte udviklingsplans mål om max 40% almene familieboliger.

Odense Kommune, OBO, FAB og Civica vurderer, at der er brug for at afklare med Social- og Boligstyrelsen, hvorvidt der kan aftales andre løsninger, eller om der grundet de ændrede rammevilkår skal udarbejdes en dispensationsansøgning for området. Parterne ser gerne, at der kan aftales at udarbejde en dispensationsansøgning.

Udover nybyggeri er der også vedtaget helhedsplaner i området samt en Byrums- og Infrastrukturplan for Solbakken mv. som forventes igangsat i 2025.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

20251001 Afrapportering vedr. Solbakken mv

20251001 opgørelse af initiativer i en udviklingsplan Solbakken mv

Punkt 18: B-sag: Godkendelse af Økonomiudvalgets Budgetforslag 2026 og overslagsårene 2027-2029

00.30.04-S00-18-24

Sagsresumé

Økonomiudvalget skal med denne sag godkende Økonomiudvalgets Budgetforslag for 2026 og overslagsårene 2027-2029.

Rammer for budgetlægningen

De overordnede rammer for kommunernes økonomi i 2026 blev fastlagt med Økonomiaftale mellem regeringen og KL for 2026. Aftalen fastholder det sporskifte, der blev igangsat sidste år, hvor der er fokus på at investere i velfærden. Den indeholder dels et stor løft af servicerammen, dels en hævet anlægsramme og dels et ekstra finansieringstilskud. Aftalen giver dermed et fornuftigt afsæt for det videre arbejde med Budget 2026 i kommunerne.

Odense Kommunes økonomi står i udgangspunktet et godt sted, når Budget 2026 skal lægges. Odense har i en årrække økonomistyret rettidigt og forsøgt at være forudseende på en række områder. Odense står dog ligesom andre kommuner overfor en række udfordringer og usikkerheder, som kan påvirke Odenses økonomi på kort og lang sigt. Det gælder fx rekrutteringsudfordringer og stigende udgifter til det specialiserede socialområde. Hertil kommer politiske ønsker og ambitioner i forhold til at udvikle byen, skabe bedre rammer for erhvervslivet og forbedre velfærden for børn og ældre. I budgetforslaget er der plads til et råderum til varige driftstiltag på 25 mio. kr., og til engangsinvesteringer på 840 mio. kr. i budgetperioden. De forventes at blive prioriteret ved budgetforhandlingerne. Det er positivt med de frie midler, men råderummet vil langt fra være tilstrækkeligt til at dække alle udfordringer og ønsker til Budget 2026. Det vil være nødvendigt at skulle prioritere nogle områder frem for andre.

Effektiviserings- og omprioriteringsstrategien forlænges til 2030

Effektiviserings- og omprioriteringskravet fastsættes med Budget 2026 årligt til 0,75 % i perioden til og med Budget 2030. Formålet med ændringen er, at der er brug for en særlig prioritering af de kommende års effektiviserings- og omprioriteringsmidler for at skabe en bæredygtig balance mellem budget og udgifter på det specialiserede socialområde i lyset af den prognosticerede udgiftsvækst frem mod 2030. Heri indgår ligeledes en vurdering af, at udgiftsvæksten på det specialiserede socialområde ikke medfører uhensigtsmæssige besparelser på andre velfærdsområder.

Det er vigtigt at understrege, at denne prioritering af de lokale midler fortsat grundlæggende bygger på, at staten påtager sig ansvaret for at omsætte Tranæs udvalgets anbefalinger til konkret lovgivning, der giver Odense Kommune og kommunerne generelt bedre styringsvilkår på området.

Ændringer i Udkast til Økonomiudvalgets Budgetforslag siden kvartalsmøde

Udkast til Økonomiudvalgets Budgetforslag 2026 er vedlagt som bilag. Her beskrives de forudsætninger og tiltag, der ligger til grund for, at Økonomiudvalget kan fremsende et budgetforslag i balance. Der er indarbejdet følgende ændringer siden kvartalsmødet:

- Ændringer i de indlagte kommende byrådsager med økonomisk konsekvens
- Fremtidens Administration - Anderledes tilgang til trivselsarbejdet er ændret til trivselsmåling hver andet år i stedet for hvert tredje år. Derudover er investeringspuljen til området bortfaldet.
- Mindre korrekturmæssige tilretninger

Effekt

Sagen indgår i de videre politiske drøftelser frem mod budgetvedtagelsen. Sagen har derfor ingen selvstændig påvirkning på et eller flere af Odensemålene.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget godkender Økonomiudvalgets Budgetforslag for 2026 og overslagsårene 2027-2029, herunder:

1. Budgetændringer og tilpasninger, der er vedlagt som bilag.
2. Effektiviserings- og omprioriteringskravet fastholdes på 0,75 % til og med 2030 og skal de kommende 4 år bidrage til de voksende udgifter på det specialiserede socialområde jf. sagsfremstilling.
3. Effektiviserings- og omprioriteringskravet i 2028 til 2030 indarbejdes i udvalgenes budgetter i forbindelse med rammeudmeldingen for Budget 2027.
4. Den foreløbige takstoversigt, som fremgår af budgetforslaget.
5. Afleveringsfristen for ændringsforslag til Økonomiudvalgets Budgetforslag 2026 fastlægges ved byrådets 1. behandling den 17. september 2025.

Beslutning

Rådmændene Søren Windell og Tommy Hummelmoser fremsætter følgende ændringsforslag:

"Konservative stiller forslag om, at de borgerrettede takster i takstbilaget fastholdes nominelt på 2025-niveau, så det ikke bliver dyrere at være odenseaner.

Dette finansieres i 2026 af driftsråderummet i 2026."

Rådmændene Søren Windell og Tommy Hummelmoser stemmer for ændringsforslaget.

Borgmester Peter Rahbæk Juel og rådmændene Susanne Crawley, Tim Vermund, Brian Dybro og Claus Houden samt udvalgsmedlemmerne Andreas Møller og Reza Javid stemmer imod ændringsforslaget.

Ændringsforslaget er dermed forkastet.

Økonomiudvalget godkender Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Budgetarbejdet for Budget 2026 blev igangsat med Økonomiudvalgets godkendelse af sagen "Budgetprocedure og rammeudmelding for Budget 2026" i februar 2025. Her indgik en række budgetbestillinger, og der blev udmeldt foreløbige rammer for udvalgene samt fastlagt den overordnede tidsplan for budgetprocessen.

Økonomiudvalget skal med denne sag godkende Udkast til Økonomiudvalgets Budgetforslag for 2026, som herefter oversendes til byrådets 1. behandling den 17. september 2025. Økonomiudvalget har ugen forinden drøftet udkast til budgetforslag. Budget 2026 godkendes endeligt ved 2. behandlingen i byrådet den 8. oktober 2025.

Processen er vist i nedenstående figur:

Hvad er Økonomiudvalgets budgetforslag?

Økonomiudvalgets budgetforslag viser Odense Kommunes indtægter og udgifter, efter de er blevet opdateret med konsekvenserne af Økonomiaftalen mellem regeringen og KL, opdateret skatte- og tilskudsmodel samt reviderede vækstskøn for udskrivningsgrundlaget. Der er desuden indarbejdet tidligere politiske beslutninger, og endelig er der indlagt nye tiltag, som fremgår af budgetforslaget.

Efter Økonomiudvalgets godkendelse danner budgetforslaget efterfølgende grundlag for byrådets videre politiske drøftelser. Budgetforliget er i udgangspunktet blot ændringsforslag til

Økonomiudvalgets Budgetforslag.

Tidspunktet for aflevering af ændringsforslag til Økonomiudvalgets budgetforslag 2026 fastsættes ved byrådets 1. behandling den 17. september 2025.

Rammesætning for Budget 2026

Budgetlægningen for næste år, og hvilke muligheder det rummer, påvirkes af, hvordan den økonomiske udvikling er i Danmark og i Odense.

Finansministeriet har i juni opdateret skønnene for dansk økonomi. De viser, at dansk økonomi har udviklet sig endnu bedre end tidligere forventet. Det skal blandt andet ses i lyset af en rekordhøj beskæftigelse, og at danske virksomheder har haft stor succes på eksportmarkederne på trods af en periode med høj inflation, krig på det europæiske kontinent og en opbremsning i global handel.

Økonomiaftalen mellem regeringen og KL for 2026 bygger videre på det sporskifte, som blev introduceret i sidste års aftale. Der er igen givet et stort løft i servicerammen på netto 3,2 mia. kr., og anlægsrammen blev hævet til 22,6 mia. kr. Derudover indgår der også et ekstraordinært tilskud til kommunerne på 1,8 mia. kr., som dels skal understøtte kommunernes arbejde med at implementere flere reformer, og dels skal bidrage til at imødegå bevægelser i kommunernes indtægter. Aftalen giver et godt afsæt for det videre arbejde med Budget 2026, men det betyder dog ikke, at alle udfordringer er løst i landets kommuner. Der vil fortsat være områder, som kræver stram økonomistyring som fx på det specialiserede socialområde.

Odense Kommunes økonomi står i udgangspunktet et godt sted. Odense har tradition for at tage hul på udfordringen, inden de bliver til brændende platforme, og har generelt en fornuftig og god økonomistyring i forhold til at være forudseende på en række områder.

Odense står dog også ligesom andre kommuner overfor en række udfordringer og usikkerhed, som kan påvirke Odenses økonomi i de kommende år. Det gælder rekrutteringsudfordringen, det specialiserede socialområde, kollektiv trafik, udrulning af reformer som beskæftigelses- og sundhedsreform samt varslet udligningsreform for blot at fremhæve nogle områder. Hertil kommer politiske ønsker og ambitioner om at arbejde videre med trafik- og mobilitetsplan, arealerhvervelse, velfærdsdagsordenen mv.

I budgetforslaget er der råderum til at kunne prioritere og investere i at fremtidssikre nogle områder. Det er positivt, men råderummet vil langt fra være tilstrækkeligt til at dække alle udfordringer og ønsker til Budget 2026.

Hvad er der indarbejdet i budgetforslaget?

I nedenstående afsnit fremhæves nogle af de tiltag, som er indlagt i budgetforslaget. For en mere udtømmende liste og beskrivelse henvises til bilaget med budgetforslaget.

Driftspulje

Der er i budgetforslaget afsat en pulje til varige driftstiltag på 25 mio. kr. årligt fra 2026 og frem. Denne driftspulje giver mulighed for at prioritere udvalgte områder med et varigt løft eller nogle områder i en kortere årrække, og udmøntes som en del af budgetforhandlingerne.

Anlægspulje

Der er indlagt en anlægspulje i budgetforslaget til engangsinvesteringer på 840 mio. kr. i budgetperioden samt tilhørende afledt drift på 5 mio. kr. i 2027 stigende til 10,0 mio. kr. i 2029 og frem. Puljen inkl. afledt drift udmøntes som en del af budgetforhandlingerne. Puljen er stor og giver mulighed for at prioritere nye anlægsinvesteringer.

Demografiregulering og dækning af den demografiske udvikling

Byrådet besluttede i Budget 2020 at genindføre demografiregulering af budgetterne. Formålet med demografireguleringen er generelt at sikre, at økonomien følger med, når der kommer flere børn og ældre. I sidste års budget blev enhedspriserne genbesøgt og genberegnet og i år har det været en analyse af betydningen af sund aldring. Genberegningen sker en gang årligt i forbindelse med arbejdet med budgettet. Reguleringen er indlagt i budgetforslaget under Økonomiudvalget, men er ikke udmøntet til udvalgene, da Odenses model tilsiger, at en eventuel tilpasning af de demografifæhængige budgetter først sker i forbindelse med budgetforhandlingerne. Den nyeste befolkningsprognose forudsiger, at der vil være flere borgere i Odense end forventet ved sidste års budget på både kort og lang sigt. Det betyder, at udvalgenes demografifæhængige

budgetter skal øges med 49,7 mio. kr. i 2026 stigende til 141,2 mio. kr. i 2029. Samlet set øges demografibehovet med 319 mio. kr. i forhold til Budget 2025, hvilket er en stor forøgelse sammenlignet med de foregående år.

En del af løftet af servicerammen i de seneste års økonomiaftaler har skyldtes et ønske om at dække kommunernes udgifter til den demografiske udvikling med flere børn og ældre. Den fortsatte dækning af "det demografiske træk" er funderet bredt blandt folketinget partier. Der er derfor på forhånd i Budget 2026 indlagt en forventning om, at kommunerne ville få dækket som minimum det halve af den demografiske udgiftsudvikling svarende til 26,3 mio. kr. årligt.

Udrulning af beskæftigelsesreform

Folketinget har besluttet en reform af beskæftigelsesindsatsen med titlen "Mere værdighed, større frihed og færre regler". Formålet med reformen er, at den enkelte borger sættes i fokus, sagsbehandlere får en reel mulighed for at bruge deres faglighed, og at udgifterne reduceres med 3,2 mia. kr. varigt på landsplan i kommunale udgifter. Besparelsen skal både findes på ydelser og indsatser. Det vil sige på udgifter til fx aktivering, ressourceforløb og jobafklaringsforløb. En del af reduktionen indgår i tilpasningen af budgettet på beskæftigelsesområdet. Samlet set udmøntes der en besparelse på 0,3 mio. kr. i 2026 stigende til 33,2 mio. kr. i 2029 til Beskæftigelses- og Socialudvalget. Hertil kommer, at udvalget også har fået udmøntet en besparelse på 7,3 mio. kr. fra Lov- og Cirkulæreprogrammet på området.

Fremtidens Administration

Økonomiudvalget besluttede ved opstarten på budgetprocessen for 2025 at igangsætte et arbejde med Fremtidens Administration i Odense. Det kommer som konsekvens af regeringens afbureaukratiseringsdagsorden, som betyder, at Odense skal finde administrationsbesparelser for op imod 50 mio. kr. frem mod 2030. Arbejdet har mundet ud i fem konkrete tiltag på det brede administrative område, som samlet fører til besparelser for 10,8 mio. kr. i 2026 med en stigende profil. Herudover er Styregruppen for Fremtidens Administration i gang med at behandle yderligere tiltag, som forventes at blive indarbejdet i budgetforslaget for 2027.

Som et bidrag ind i Fremtidens Administration er der også blevet arbejdet med regelforenklingstiltag fra KL og regeringens samarbejdsprogram. Det har resulteret i udvælgelsen af 51 store og små tiltag, som fører til en samlet besparelse på 6,2 mio. kr. Den fundne besparelse i Fremtidens Administration på tværs af alle tiltag til Budget 2026 er på 17,0 mio. kr. i 2026 stigende til 21,4 mio. kr. i 2028 og frem. Hertil vil besparelse fra organisationsændringen bidrage med yderligere 10 mio. kr. Odense er dermed kommet langt med at indfri målet om at finde op imod 50 mio. kr. frem mod 2030.

Opdateret budgetmodel på beskæftigelsesområdet

Med Budget 2026 indføres en opdateret budgetmodel for beskæftigelsesområdet i Odense Kommune. Den opdaterede model skal både sikre den fornødne budgetsikkerhed og samtidig understøtte en ambition om, at det samlede overførselsområde årligt skal forbedre sig i forhold til landsplan.

For at sikre en god og sikker økonomisk styring af området afsættes et budgetværn for budgetåret og overslagsårene i Budget 2026. Budgetværnet består af forskellen mellem udgiftsskønnet og budgetgrundlaget. Budgetgrundlaget tager udgangspunkt i det eksisterende budget og en årlig ambition for udviklingen i Odense sammenlignet med landsgennemsnittet. Midlerne frigives trinvis til politisk prioritering, når ambitionen er indfriet. Et trin udgør 0,02% af de samlede udgifter på landsplan.

Model for særligt dyre enkeltsager

I forbindelse med Budget 2026 er der udarbejdet en ny budgetmodel for refusion på det specialiserede socialområde for særligt dyre enkeltsager. Den nye budgetmodel kan opdeles i to hovedprincipper: Styrket styring og Forøget opmærksomhed og synlighed. Begge principper er med til at optimere budgetlægningen for refusion på det specialiserede socialområde og er med til at tydeliggøre udviklingen på området, både lokalt og på landsplan.

Indlagte tiltag fra tidligere politiske beslutninger og tilkendegivelser

Der er indlagt en række tiltag med ophæng til tidligere politiske beslutninger og tilkendegivelser fra Økonomiudvalget.

I maj 2025 præsenterede forligskredsen bag **'Stadion – en del af en attraktiv idrætsbydel'** en udviklingsplan for det nye Odense Stadion. Økonomiudvalget besluttede i den forbindelse, at finansieringen skulle indarbejdes i budgetforslaget for 2026. Der er tale om en samlet investering på 210 mio. kr., hvoraf de 60 mio. kr. knytter sig til VIP-bygningen, som Odense Sport & Event (OSE) afholder og ejer. OSE finansierer den største andel af det nye stadion bl.a. igennem en

lejestigning, hvilket bidrager med 73,5 mio. kr. over 30 år (samlet husleje udgør derved 120 mio. kr. over 30 år). Odense Kommune medfinansierer resten fra den eksisterende bevilling 'Stadion – en del af en attraktiv idrætsbydel' fra Budget 2021 samt ved salg af arealer til byudvikling i Bolbro Idrætsbydel for 55 mio. kr.

I 2020 blev der indgået en aftale om **Velfærdens Fundament**, som handler om at sikre velfærdens fysiske rammer frem mod 2030. Der skal bruges 1,8 mia. kr. på at øge kapaciteten og modernisere bygninger, så rammerne for velfærden i kommunen løftes. Finansieringen herunder til afledt drift skal findes i råderummet fra de årlige budgetter. En del af anlægsråderummet i Budget 2026 svarende til 110,5 mio. kr. (+ afledt drift på 5,0 mio. kr. årligt i 2026 og frem) er derfor allerede indlagt som finansiering af Velfærdens Fundament i rammeudmeldingen for Budget 2026.

Effektiviserings- og omprioriteringsstrategien forlænges til 2030

Den økonomiske virkelighed i kommunerne stiller krav om, at der løbende sker effektiviseringer og omprioriteringer. Der kan opstå et behov for, at der skal allokere ressourcer til opståede ubalancer og økonomiske udfordringer, som det fx i disse år gælder det specialiserede socialområde.

I Odense Kommune er det en bærende værdi, at kommunen er forpligtiget til at få mest muligt ud af de tilgængelige ressourcer, så borgerne får bedst mulig service. Arbejdet med effektiviseringer og omprioriteringer ligger i udvalgene. Det giver stor frihedsgrad til, hvordan forvaltningerne vil løse og tilrettelægge opgaven, men det giver også ansvaret for, at der arbejdes med effektiviseringer kontinuerligt, og at effektiviserings- og omprioriteringskravet nås i udvalgene.

Set i lyset af de voksende udfordringerne på det specialiserede socialområde fastlægges effektiviserings- og omprioriteringskravet til årligt 0,75 % i perioden til og med 2030. Det vil fortsat gælde, at 0,25 % alene prioriteres i udvalgene, mens resten går til fælles politiske prioriteringer.

Økonomiudvalget ønsker, at en del af provenuet fra de årlige effektiviseringer- og omprioriteringer i de næste 4 år skal bidrage til at skabe balance eller til at mindske udfordringerne på det specialiserede socialområde, såfremt området som forventet fortsat årligt vil vokste. Dette ud fra en anerkendelse af, at området er udfordret, og at det er nødvendigt med en prioritering af området, da det i modsat fald vil have implikationer for de øvrige velfærdsområder. Det vil ikke kun presse de berørte udvalgs økonomier, men hele kommunens økonomi.

Prioriteringen af området i de kommende år sker ud fra følgende præmisser:

1. Årlige vurdering og prioritering af området som en del af de årlige budgetforhandlinger.
2. Fortsat fokus på egen styring - Forvaltningerne skal fortsætte det arbejde, der er igangsat i kølvandet på en række bestillinger, som fx analyser fra eksterne.
3. Øje for forebyggelse – Forvaltningerne skal i højere grad have fokus på at arbejde forebyggende.
4. Fortsat forventning om national løsning – Der er en forventning om, at Folketinget vil forfølge og beslutte de anbefalinger, der ligger i regi af Tranæs-udvalget. Det gælder både i forhold til at bidrage til bedre styringsmuligheder og til at løfte den økonomiske ramme på landsplan.
5. Mere kapacitet i Odense, som kan forbedre vores driftsøkonomi – Der er brug for en langsigtet anlægsplan for etablering af egne tilbud og en plan for løbende at kunne tilvejebringe den nødvendige anlægsfinansiering. Planen bestilles med Budgetforlig 2026 og vil indgå i de efterfølgende års budgetforhandlinger.

Selve udmøntningen af effektiviserings- og omprioriteringskravet til udvalgene i 2028 til 2030 vil blive indarbejdet i Rammeudmeldingen for Budget 2027 efter samme fordelingsnøgle som effektiviserings- og omprioriteringskravet i Budget 2026.

Det samlede resultat og måltallene i den økonomiske strategi

Byrådet har vedtaget fire økonomiske måltal, som sikrer en sund og stabil økonomi, når målsætningerne er opfyldt.

Efter opdateringen ser måltallene i den økonomiske strategi således ud:

Mio. kr.	Målsætning	2025	2026	2027	2028	2029
Resultat af ordinær drift	Min. 320 mio. kr.	792,1	660,1	496,5	455,6	323,9
Skattefinansieret resultat	Min 220 mio. kr. Under hensyn til opsparing	-100,6	-379,5	-173,8	79,4	46,3
Skattefinansieret gæld	Faldende i perioden	1.283,4	1.137,6	1.007,2	876,8	746,4
Kassebeholdning ultimo	Min. 0. mio. kr.	1.669,9	977,6	538,6	248,1	6,7

De økonomiske måltal viser en fornuftig økonomi, som danner et godt fundament for det videre arbejde med budgetlægningen for 2026. Måltallet for resultat af ordinær drift er opfyldt i alle år fra 2025 til 2029. Det samme gælder måltallet for skattefinansieret gæld, som er faldende i hele budgetperioden.

Målsætningen ved skattefinansieret resultat ligger under målsætningen i alle årene, hvilket signalerer, at der anvendes af de opsparede midler. Det skyldes, at der er budgetlagt med højt anlægsniveau til fx Velfærdens Fundament. Endelig er målsætningen for kassebeholdningen opfyldt i alle år.

Budgetbestillinger indarbejdet i budgetforslaget

Udvalgene har i foråret arbejdet med en række budgetbestillinger og bidrag, som Økonomiudvalget bestilte i rammeudmeldingen for Budget 2026.

Det vedrører:

1. Beskrivelse af udvalgenes budgettal og bemærkninger.
2. Forslag til anlægsønsker.
3. Forslag til revideret budget for de konjunkturfølsomme anlægsområder.

Ud over de udvalgsbehandlede budgetbidrag er der andre bestillinger, som er indarbejdet direkte i budgetforslaget.

Det drejer sig om:

- Demografiregulering 2026-2029 på baggrund af ny befolkningsprognose herunder analyse af sund aldring (som tidligere beskrevet).
- Opdateret budgetmodel på beskæftigelsesområdet (som tidligere beskrevet).
- Digitalisering og automatisering. Budgetbidraget giver en status på Odenses Digitale Fremtid, samt præsenterer de kommende initiativer og forslag, der skal sikre en fortsat udvikling og effektivisering af de digitale løsninger i kommunen. Dette inkluderer også en analyse af de digitale fundamenter, herunder platforme og sikkerhed, med fokus på det aktuelle trusselsbillede og nationale tiltag på området.
- Fremtidens administration herunder administrationsbesparelse (som tidligere beskrevet).
- Ny model for særligt dyre enkeltsager (som tidligere beskrevet).
- Administrative bidrag, herunder anlægsoversigt og foreløbige takster.

Valg af statsgaranti eller selvbudgettering

Den endelige beslutning om valg af statsgaranti eller selvbudgettering i 2026 skal foreligge senest i forbindelse med byrådets 2. behandling af budgettet. Valget indebærer, at kommunerne enten kan acceptere det statsgaranterede udskrivningsgrundlag og udligning eller vælge at modtage skatter og udligning i forhold til borgernes faktiske skattebetaling og den faktiske udvikling i befolkningstallet i Odense.

Med de nuværende forventede vækstsøn for Odense og tilgængelige skattedata for 2023 forventes der at være en merindtægt på mellem 10-30 mio. kr. ved at vælge selvbudgettering i 2026. Det er endnu for tidligt at fastlægge en anbefaling til valget mellem selvbudgettering eller statsgaranti. Med den nye aftale omkring selvbudgettering er usikkerheden om udviklingen på landsplan bortfaldet, så det alene er Odense Kommunes egne tal der påvirker gevinsten/tabets.

Budgetforslaget bygger på valg af statsgaranti. Frem mod budgetvedtagelsen følges området tæt, hvor skattedata for 2024 vil begynde at være tilgængelige, og Økonomiministeriet vil komme med en ny Økonomisk Redegørelse for dansk økonomi.

Bilag budgetændringer og tilpasninger

I vedlagte bilag "Budgetændringer og tilpasninger" fremgår alle indstillingspunkter, som budgetforslaget er baseret på. De er inddelt i følgende kategorier:

- Indlagte puljer med økonomisk råderum til senere udmøntning.
- Nye tiltag.
- Udmøntning som følge af Odenses styringsprincipper.
- Indlagte tekniske korrektioner mv.
- Øvrige.

Budgetmaterialet

Budgetmaterialet består af:

- Udkast til Økonomiudvalgets Budgetforslag for 2026.
- Bilag til Udkast til Økonomiudvalgets Budgetforslag 2026.
- Indblik – Drift.
- Indblik – Anlæg.

Der vil desuden blive fremsendt medarbejdersidens bemærkninger til Økonomiudvalgets Budgetforslag 2026 dagen før 1. behandling i byrådet.

Økonomi

De samlede serviceudgifter i budgetforslaget ligger under Odenses andel af servicerammen. Odense forventer dermed at overholde den vejledende serviceramme, når det endelige budget vedtages den 8. oktober 2025.

De samlede anlægsudgifter ligger modsat serviceudgifterne over den vejledende anlægsramme til kommunerne i budgetforslaget. Odense forventer dog at nærme sig den vejledende anlægsramme, når budgettet vedtages.

Bilag

Udkast - Økonomiudvalgets Budgetforslag 2026 (WT)

Udkast - Bilag - Økonomiudvalgets Budgetforslag 2026 (WT)

Bilag - Budgetændringer mv til ØKUs budgetforslag 2026 (WT)

Indblik - Anlæg 2026 (WT)

Indblik - Drift 2025 (WT)

Punkt 19: D-sag: Praksis vedr. adgang til kommunale institutioner og embedsværkets bistand op til et valg (ophøjet til B-sag)

00.22.00-P21-12-25

Sagsresumé

Som forberedelse til kommunalvalget den 18. november 2025 har Borgmesterforvaltningen i vedhæftede notat sammenskrevet praksis i Odense Kommune for bl.a. politikeres besøg på kommunale institutioner mv. op til et valg.

Odense Kommunes praksis for embedsværkets bistand til politiske partier mv. op til et valg fremgår også af notatet.

Odense Kommunes praksis er kommunikeret ud til alle forvaltninger, og byrådsportalens information om emnet vil blive opdateret med notatet efter Økonomiudvalgets behandling af sagen.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen fremsender sagen til Økonomiudvalgets orientering.

Beslutning

Økonomiudvalget ændrer sagen til en beslutningssag (B-sag).

Økonomiudvalget godkender notatet, dog således at beskrivelsen af, hvornår der i et valgår for kommunalvalg må gennemføres besøg fra ikke-byrådsmedlemmer på de kommunale institutioner mv., ændres til følgende:

"I valgår for kommunalvalg gennemføres der ikke sådanne besøg for ikke-byrådsmedlemmer i perioden fra 4 uger før valgdagen til og med den tredje tirsdag i november. På selve dagen 4 uger før valgdagen, må der gerne foretages institutionsbesøg for ikke-byrådsmedlemmer."

Bilag

Praksis vedr. besøg på institutioner og embedsværkets bistand op til et valg